

Tegen inschrijvingsgeld, voor studenteninspraak

Zeventienduizend is zeventienduizend teveel

De perikelen rond het inschrijvingsgeld blijven maar voortduren. Het academiejaar is nog maar enkele weken oud en nu al duikt het gevaar op dat het inschrijvingsgeld voor beursstudenten volgend jaar met zo'n 20% stijgt. Aangezien de studentenbeweging dit jaar niet van plan is om de onderwijsminister te laten begaan, organiseert Sociale Raad dinsdagavond een betoging tegen het inschrijvingsgeld en vóór meer studenteninspraak.

In Veto 1 (dossier inschrijvingsgelden) belichtten we reeds uitgebreid het politieke getouwtrek tussen de Vliir (de vergoeding van de Vlaamse rektoren) en onze minister van Onderwijs, wat uiteindelijk leidde tot een verhoging van het inschrijvingsgeld tot 17.000 frank. De strategie was duidelijk. Van den Bossche zorgde verleden jaar voor een weinig eervol compromis waarbij hij het collegegeld vastlegde op 14.500 frank, maar de universiteiten vrijliet om zelf het eksamengeld, de verzekeringspremie en de inschrijving op de rol (deze drie groepen vormen samen de zogenaamde 'onkosten') vrij te bepalen. Op die manier slaagde de KU Leuven er toch in om 17.000 frank inschrijvingsgeld — dit is het collegegeld plus de onkosten — te vragen. Van den Bossche beweerde echter zijn plicht gedaan te hebben en verklaarde dat "ze (de studenten, pvdk) ook eens tegen een rektor mogen protesteren en niet alleen tegen een minister."

Tijdens een onderhoud met Sociale Raad beweerde Luc Van den Bossche ook niet gelukkig te zijn met de gang van zaken rond het inschrijvingsgeld. Hij beloofde daarom voor het volgend academiejaar het inschrijvingsgeld volledig vast te leggen, en de univer-

siteiten dus geen marge meer te laten voor verhogingen. Uit tal van informele kontakten blijkt dat die aanpassing van het dekreet er inderdaad zal komen, maar dan wel op een manier die totaal onaanvaardbaar is voor de studenten.

In zijn nieuw dekreetontwerp stelt onze minister van onderwijs namelijk voor om vanaf het volgende academiejaar een vast bedrag — 2000 fr. — aan te rekenen voor de onkosten (art. 43 par.9). Er wordt hierbij geen onderscheid gemaakt naar de verschillende categorieën, waardoor de beursstudenten volgend jaar zo'n 20% meer zullen moeten betalen. Vanuit de studentenbeweging wordt dan ook met ongelooft verontwaardiging op deze dekretwijziging gereageerd. Is dit de manier van onze onderwijsminister om rekening te houden met het studentenprotest tegen de verhoging van het inschrijvingsgeld?

Bovendien lijkt deze maatregel verdacht veel op een omstreden advies van de Vlaamse rektoren in de Vliir. Zij stelden verleden jaar voor om een uniform inschrijvingsgeld voor de verschillende categorieën van studenten te vragen. Rektor Dillemans verdedigde dat advies toen met de famewaze uitspraak dat "iedere student het recht moet hebben om de volle prijs te betalen". In het licht van dit advies krijgt de dekretaanpassing van Van den Bossche natuurlijk een totaal ander kachet. Het kan immers geïnterpreteerd worden als een eerste poging om dit advies van de Vliir op te volgen — iets waar de studenten fel tegen gekant waren.

Naast deze bijzonder diskriminerende maatregel, is er in het dekreet nog altijd een 'jaarlijkse aanpassing aan de evolutie van de indeks van de consumptieprijs' van de collegegelden voorzien. Het dekreet, in de vorm waarin het binnenkort besproken wordt op de Vlaamse Raad, is wel een uiterst vreemde interpretatie van het UNO-verdrag dat ons parlement in 1983 goedkeurde. Hierin verbonden de ondertekenende staten zich ertoe naar algemeen kosteloos onderwijs, ook naar kosteloos hoger onderwijs te streven (art. 13, 2).

Een ander artikel in het dekreet behandelt de studenteninspraak. Het gaat hier echter enkel om een recht op advies, in de materies die de studenten rechtstreeks aanbelangen. Reële studenteninspraak vereist echter een sterkere structurele garantie opdat er met studentenstandpunten echt rekening zou worden gehouden. Geen enkele moderne, democratische besluitvorming berust immers op de willekeur van leiders om al dan niet met het standpunt van de anderen rekening te houden.

Bovendien blijkt uit enkele minder aangename ervaringen van Sociale Raad met haar medebeheer in de laatste maanden, nog maar eens wel een lege doos die studenteninspraak

Kindergeld: een van de kollektieve voorzieningen. Lees verder op pagina 2. (foto Karel De Weerd)

11.11.11 bereidt akties voor

Verlos hen van hun schulden

11 11 11 Leuven opende verleden week zijn campagne rond schuldenlast met een grootscheepse gelduitdeling. Hiermee wil het de reële geldstroom — van Zuid naar Noord — concreet weergeven. Maar hoe vallen de schuldenlast en die reële geldstroom te rijmen? Daarop kan de geschiedenis antwoord brengen.

Na de Grote Verzoendag-oorlog tussen Israël en zijn Arabische buurlanden (november 1973) verhoogden de OPEC-landen de olieprijs. De rijke landen konden dit betalen maar de ontwikkelingslanden zonder olie niet. Zij moesten daarvoor geld lenen.

De dollars die de OPEC-landen voor hun olie kregen, investeerden ze deels in eigen land, maar werden ook vaak in het buitenland belegd of vastgezet op Westerse banken. Omdat die banken met veel dollars in hun maag zaten en er in de Westerse landen weinig beleggingsmogelijkheden waren, konden Derde-Wereldlanden voordelig geld lenen: er was een overvloed aan geld, de rente was laag en door de hoge inflatie in het Westen was de reële rente zelfs een tijd negatief. Er werd op grote schaal geleend, zelfs door olie-eksporterende landen. De OPEC-landen — ook niet van gisteren — zagen dat ze door de hoge inflatie en dalende dollarkoers steeds minder voor hun olie kregen. Daarom verhoogden zij eind jaren '70 de prijzen opnieuw tot ruim 30 dollar per vat, waardoor de prijs ten opzichte van begin 1970 vertienvoudigd werd. Daardoor steeg de behoefte aan dollars in de ontwikkelingslanden verder en werden er nog meer bij Westerse banken gedeponeerd.

Toen rond 1980 in de Verenigde Staten en Groot-Brittannië Reagan en Thatcher aan de macht kwamen, veranderde dat. Zij gingen een 'krappeld-politiek' voeren. De inflatie daalde, de rente steeg tot ongekende hoogten en de dollar steeg in waarde. De situatie was precies de omgekeerde van die in de jaren '70. Nu moesten landen op hun schulden hoge rentes betalen in dure dollars. De renteverhoging in 1981 en 1982 kostte de ontwikkelingslanden 41 miljard dollar.

Derde-Wereldlanden moeten hun schulden afbetalen in vreemde valuta (vooral dollars). Die moeten zij verdienen met export. Als ze te weinig exporteren raken ze in moeilij-

heden. Die export kan afnemen doordat ze minder verkopen (= daling exportvolume) of doordat de prijzen voor hun produkten dalen (= daling exportprijzen). Dalende verkoop kan te wijten zijn aan een afname van hun produktie of een daling van de vraag naar hun produkten. Door hun sterke gerichtheid op de export zijn Derde Wereldlanden erg gevoelig voor schommelingen in de wereld-economie. "Als de Westerse economieën een verhouding oplopen, krijgen de ontwikkelingslanden een longontsteking".

Door de economische recessie in het Westen (onder andere als gevolg van de eerste en de tweede oliekrisis) en daaruit voortvloeiende protektionistische maatregelen konden de ontwikkelingslanden minder exporteren. Door de dumping van landbouwoverschotten uit de VS en de EG op de wereldmarkt konden ze hun landbouwprodukten ook elders niet kwijt. Bovendien daalden de grondstofprijzen flink. De prijzen van gemiddelde industrieproducten stegen daarentegen wel. Want de industrielanden hebben de olieprijszen doorberekend.

De daling van de exportprijzen kostte de ontwikkelingslanden in 1981 en 1982 79 miljard dollar en de daling van het exportvolume 21 miljard. De mogelijkheden om vreemde valuta te verdienen daalden, terwijl ze die voor afbetaling van oplopende schulden wel meer nodig hadden.

In veel ontwikkelingslanden staan vestigingen van Westerse transnationale ondernemingen. Dit zijn grote bedrijven met vestigingen in vele landen en daardoor een beetje ongrispbaar voor nationale regeringen. Transnationale ondernemingen hebben met de schuldenproblematiek te maken omdat zij de deviezenpositie van een land (ernstig) kunnen verzwakken. Dat kan op een aantal manieren, zoals overfakturering en onderfakturering. Dit betekent dat het betref-

fende bedrijf voor sommige zaken een te hoge rekening uitschrijft (= overfakturering) en voor andere zaken een te lage rekening (= onderfakturering). Als nu de prijzen van de ingevoerde goederen kunstmatig verhoogd worden en de prijzen van de uitgevoerde goederen kunstmatig verlaagd, betekent dat er relatief veel harde valuta uit het land verdwijnen en er relatief weinig binnenkomen. Over- en onderfakturering zijn voor een bedrijf aantrekkelijk, omdat zo winsten naar het moederland kunnen worden overgemaakt zonder dat iemand het in de gaten heeft. Een andere manier is de overschrijving van winsten. Een groot deel van de winst wordt niet opnieuw geïnvesteerd in het betreffende ontwikkelingsland, maar overgemaakt naar het moederland. Verdienende deviezen verdwijnen zo uit het land. Ook alleen al door hun aanwezigheid kosten transna-

vervolg op pag. 5

DE UITSLAG

24 UREN

1. Apolloon 934

2. VTK 889
3. Industria 873
4. Ekonomika 866
5. Pauskollege 854
6. VRG 853
7. Lerkeveld 822
8. Thomas Morus 820
9. Landbouwkring 805
10. Medika 802
11. Salvast 799
12. Wina/Chem./Merk. 796
13. Archi's 792
14. Cité 787
15. LUK/Pius X 786
16. HHH 765
17. Just/Regina Mundi 764
18. H. Geest 760
19. Historia/Romania 758
20. GEMAK 756
21. Rega 754
22. Politika 747
23. UP 737
24. Terbank 736
25. Psycho/Pedagogie 735
26. Steilzielbelink 731
27. Katechika 703
28. Farma 702
29. Apollonia 693
30. Bios 675
31. Hugo & Co 655
32. Kies 599

binnenin

Nu de legerdienst wordt afgeschaft, komen de ministers met een alternatief voor de proppen. Gemeenschapsdienst ofte burgerdienst of nog dienst aan de gemeenschap. What's in a name.3

Sociale Zekerheid2
Laat regering en oppositie maar ruziëren, de wetenschappers vechten al jarenlang allerlei roerbettes uit. Spinnewyn versus Delebeck én Matteüs.

Gijzels5

24-Urenloop3

Mag ik binnenkomen?4

Films over Aids4

Strips van Laudy6

Zoekertjes

• Help! Ik heb dringende oude, versleten, halfafgebroken, door vandalen behandelde, afgeschreven, platgewalste fietsen of fietsonderdelen nodig om op opnieuw levensvatbare vehikels van te maken. Te bezorgen vóór 1/11/'92 via schoolopbouwwerk, Districstweg 42 (kantooruren) of van Advist Bosteels, Schrijfmakstr. 15 (na 18.00u).

• Dag Rozjintje! Kabouterventje vond het heel lief dat de ochtendstond nu ook eens croissants in de mond had, en dat jouw ei ook al beter was dan dat van Columbus, Poeliepoelie, je post-volkskundefokkie.

• Verloren op Scorpio-fuif 16/10/'92: zwarte 'rifle' jeans en 3 badges en sleutels. Te bezorgen aan: Raf Geleune, Bondgenotenlaan 28, 089/76.70.38.

• Desperately seeking other gays, lesbians en bisexuals. Afspraak: elke maan-

• Voorwaar; er staat geschreven: spreuken 21,9. Onthou dit goed, spreuken 25,27! Of neem nu: spreuken 26,11. Enfin, er is maar één waarheid: prediker 1,8(a). Voorwaar, Clark.

• Zaal ter beschikking voor samenkomsten, vergaderingen. Tiensevestw. 20, 016/22.50.97 of 23.39.28. (vragen naar Stef).

• Pieter Coutereelsstichting vzw, homoen lesbienneentrum, Tiensevestw. 58, 23.63.27. Onthaal: maandag 18.00u-20.00u en zaterdag 15.00u-18.00u, of na telefonische afspraak. Klub: elke dag vanaf 21.00u. Elke dinsdag: grotte fuif Jongerenkafé (16-30) woensdag vanaf 21.00u. Info voor vereniging, klub of school: schrijf of telefeoner ons!

• Allo Sökkie, toch nog altijd geen vrolijk muziek dan borrelende ciderbroebelkes, niet? Groettes, Rökkie.

• Aan de dinsdag enzame lezer in de Alma, maar ook Albatros-fuifganger: waar zijn je lange, wapperende haren naartoe?

• Gezocht: meerrijders van Hoogstraten, Rijkvorsel of Oostmalle naar Leuven en vice versa. Bel 03/314.69.46 of 314.53.12. (tijdens weekend).

• You're just too funky for me, en nog 'n heel gelukkige verjaardag!

• Gezocht: antropologe (met kriminologisch verleden) die v. 16/10 net geen 'Islamit. godd. en ideologie' volgde. Om t' kort gesprenk verder te zetten. Diederik Van Den Elzas, 28.44.78.

• Typen tesse, verslagen, briefwisseling. Kris Rosselle, Naamsesteenweg 130, 20.70.77.

• De Roze Drempel vzw, centrum voor homo's, lesbiennes en biseksuelen, Maria-Theresiastr. 114.

• Gezocht: knap, sensueel en intelligent meisje om kot te bewonen. Adres: Schanpenstr. 25. Kookervaring vereist! Kobbe.

• U zoekt een origineel, eksklusief/geschien voor een democratische prijs? Al eens aan openbesteding kaarsen van Bika gedacht? Bika, Dekenstr. 58, ma. to do. van 16.00u-18.00u, vr. 14.00u-16.00u. Vrije toegang (bellen bij Johannes).

• Gemeubelde kamer te huur, gedurende de periode van 1 okt. '92 tot 1 febr. '93. Opp. 12m², proper en heel rustig. Adres: Bogaardstr. 73. Geïnteresseerden kun-

• Katechetika en Filosofie danken bij deze alle mensen die op de 24-urenloop een rondje hebben meegelopen. Egdank!

• Bring the noise! De jungleboys are back!

• To the nice guy: is 't ook goed als ik (S)winnie de Poeh zeg? Bibi.

• Bok! Zing je Symphony of Destruction! Met D3-D4 is de Countdown to Extinction begonnen. BB (Architect of aggression).

• Agalev-studenten houden elke dinsdagmiddag een 'groene' babbel, om 12.30u in de zijaal van Alma 2. Kom jij d'er ook eens bij zitten? Je herkent onze tafel aan de groene affiche. Tot dan!

• Owla Powla Lopen, 'rokken', rollen, melken, brieven, zwijnen... blokken (??). Om jullie terug op 't rechte pad te brengen: morantische zangavond bij Lut, woensdag om 20.30u in de Ridderzaal 273 op zolder. Mano Noma. P.S.: dit wordt een Kulturele Avond op hoog nivo.

• Wie heeft woensdagavond 21/10 in Sporthal DeNayer mijn zilverkleurig kettinkje met kruisje gevonden? Grote emotionele waarde. Beloning wacht op u: Kristiana Lokere, Groenvelddstr. 52/9 Heverlee.

• Begint je hart sneller te kloppen als je het woord homo... lesb... of bi hoort? Dan wordt het tijd voor een onthaalgesprek, bij de Roze Drempel, elke dinsdag van 20.00-23.00u in de Minckelersstr. 47C (bij JAC), 20.06.06.

• Kamer te huur in gemeenschapshuis met kater. Tot eind februari. Blijde-Inkomstr. 69.

• Karen, ik heb altijd gehouden van roodharenige, half-Duitse chromesjes uit Boom. Kobbe.

• Annick, kan jij me vertellen wat het nut van zoekertjes is, als je de tijd niet eens neemt om de Veto te lezen? Bijblijven, mevrouw Hirschbök.

• Wil de persoon die mijn fiets heeft meegenomen tijdens de 24-urenloop (aan het tentje van LBK) hem terugbrengen naar de Fred. Lintstr. 51 bij Kris. De fiets heeft grote sentimentele waarde voor mij en u krijgt een andere in de plaats!

KAFEETHEORIEEN

VLEEGTUIGEN DIE TEGEN HUIZEN BOTSSEN, DAT IS TOCH KOMPLEET ABSURD!

ALSOF IK MET MIJN AUTO TEGEN EEN SATELLIET ZOU RIJDEN OF MET MIJN FIETS EEN ONDERZEER ZOU RAMMEN

VOOR ALLE VEILIGHEID HEB IK HIER EEN SCHIETSTOEL GEÏNSTALLEERD, DIE AFGAAPT OP ALLES WAT TE BICHT IN DE RUWKE VLEEGT...

NIE MET MIJ, ZULLE!

WOOIN

Gezocht: twaalf brosgeschoren mensen (m/v) voor medewerking aan filmje Sint-Lucas. Ervaring is niet nodig. Jozef II-straat 56, tel. 22.34.71 (vragen naar Ann).

VERHUUR VAN GELUIDSINSTALLATIES MET OF ZONDER DISC-JOCKEY

DANCE DELIGHT

TEL. 016/23.30.86

dag om 20.00u. U.P., Jan Stasstr. 2. Jongereengroep 'Het Goede Spoor'.

• En, Inge D., op zoek naar jouw rode balpen? Ze is te verkrijgen tegen een zoete wraak met mokkasmaak op het gekende adres.

• Hou je van gezelligheid maar haat je lawaaijige fuiven en stampvolle kafees en blijf je dus in Leuven in de kou staan, zet dan je adres in Veto tav P.G. Hoe meer hoe gezellig!

JO MEUWISSEN

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal voor seminars, evenementen, optredens, fuitven en TD's

NIEUW : LCD - VIDEOPROJECTOREN

tel. 016/201.301

nen telefonisch contact opnemen: 056/60.87.40.

• De lachende, roodharige jongen zou beter mee vier op een rij spelen in de Alma dan opmerkingen te roepen.

• Wim, een fantastisch leuke dag toegewenst van ons allen. Heppie Bursdel!

• Student voetverzorging zoekt studenten om gratis theorie in praktijk om te zetten. U wendten tot Dirk Van Gils, Waversebaan 58, 3001 Heverlee (vlakbij Naamsepoort).

• Jongereengroep Het Goede Spoor en RD-werkz: elke maandag 20.00u, U.P., Jan Stasstr. 2. RD-kafé elke donsdag, Masereelklub, Ierse Predikherenstr. 25

• Gezocht: 2 geluidsboksen 250W, 013/77.28.08. (na 18.00u).

Agenda

AD VALVAS

DOOR MAUD VERMEIRE

MAANDAG

12.00 u INFO Werklunch Werkgroep Kansarmen, in Jan Stasstraat 2.

20.00 u KONCERT 'Wilde Bloemen' van Frank Boeijen, in Stadsschouwburg, toeg. 500 tot 200, org. cc Romaneus Poort.

21.00 u FILM 'Je vous salue Marie', van Jean-Luc Godard (1983) waarin deze de mogelijkheden onderzoekt om maagdelijkheid voor te stellen, in 't Stuc, toeg. 150/100.

DINSDAG

19.30 u BETOGING Manifestatie voor een daadwerkelijk streven naar kosteloos onderwijs en voor dekretele garanties met betrekking tot reële studentententispraak., op Oude Markt, org. Sociale Raad, Loko.

20.00 u LEZING Tweede in een reeks van drie luistervoorlezingen door Chris Van de Waau, over leven en werk van symfonikus Anton Bruckner (1824-1896). 'Bruckner in Wenen', in Erasmushuis L&W (8ste verdiep), toeg. gratis, org. Campus.

20.00 u TEATER 'Kroniek van een aangekondigde dood' van Gabriel Garcia Márquez, in een bewerking van David Cohn. Het stuk handelt over hoe een onschuldig man met medeweten van een hele dorpsgemeenschap wordt vermoord, in Stadsschouwburg.

20.00 u VERGADERING Info-vergadering Student Aid, in Maria-Theresiakollege, lokaal 00.15.

20.00 u ZANG 'Leuven zingt', zangavond georganiseerd nav de voorstelling van het Liedboek 'Vlaanderen Zingt'. Met het Koor Lemmensinstituut, in cc Minnepoort, org. Marnixring 'De Dry Tonghen'-Leuven ism ANZZ.

20.30 u KONCERT Orgelconcert door Luc Ponet en het Koperkwintet A.M. Brass, in Sint-Jan-de-Doperkerk, Groot Begijnhof, toeg. 150/100, org. KU Leuven, Kultuurcommissie ism UP.

20.30 u TEATER 'Mag ik binnenkomen?', met Barbara Van Lindt en Peter Vandenbempt. De voorstelling is gebaseerd op tekstfragmenten van D. Barthelme, E.L. Doctorow, M. Duras, F. Kafka en M. Boelgakow rond de dood, in 't Stuc (Vlamingenstr. 83), toeg. 150/100.

20.30 u VIDEO Video-voorstelling rond Aids, samengesteld en ingeleid door Herman Asselberghs. Het programma bestaat uit verschillende korte fragmenten: 'Son of Sam and Dillah', 'Identities', 'This is not a condom', 'Kissing doesn't kill', 'Fear of Disclosure' en 'They are Lost to Vision All Together', in 't Stuc, toeg. 150/100.

WOENSDAG

13.00 u ZANG Een uur KUL-t-UIJ: 'Und endlich', Oostduitsde liederen en kabaret met Patricia Beyens (zang) en Frank Vercruyse (piano), in 't Kersouwke, org. KU Leuven, Kultuurcommissie.

18.00 u LEZING 'Het Buitenlands Beleid van België via Centraal- en Oost-Europa', in het kader van een tiendelige lezingencyclus., in Mgr. Seneca-Instituut, toeg. 300/2000 (voor tien lezingen), org. Leuven Instituut voor Centraal- en Oosteuropese Studies.

20.00 u KABARET 'Toeters en bellen', een jubileum-programma van en met Bram Vermeulen, in Auditorium Minnepoort, toeg. 450, org. cc Romaneus Poort.

20.30 u DOKUMENTAIRE 'Schweigen=Tod' van Rosa Von Praunheim en voorfilm 'Sid A lds' van Yann Beauvais, beide rond het thema 'Aids'. Plaats van gebeuren is respectievelijk New York en Frankrijk, in 't Stuc, toeg. 150/100.

20.30 u TEATER 'Mag ik binnenkomen?', met Barbara Van Lindt en Peter Vandenbempt. De voorstelling is gebaseerd op tekstfragmenten van D. Barthelme, E.L. Doctorow, M. Duras, F. Kafka en M. Boelgakow rond de dood, in 't Stuc (Vlamingenstr. 83), toeg. 150/100.

DONDERDAG

19.00 u LEZING Universitaire conferentie over 'Politiek in de jaren 90 (deel 1)' door Prof. Luc Huysse. Over het wel en wee van de democratie in West-Europa: aan de hand van de Belgische situatie wordt getracht een verklaring te geven voor de recentste politieke verschijnselen, in Grote Aula Maria-Theresiakollege, toeg. gratis.

20.00 u TEATER 'Paardans', van J. Albalonga rond het thema eenzaamheid. Twee acteurs, een man en een vrouw, verlangen naar elkaar maar slagen er niet in elkaar te bereiken omdat ze in de huid van telkens een ander personage kruipen, in kapel Van Dalekollege, toeg. 200/100, org. CampusToneel KU Leuven.

20.00 u VERGADERING 11.11.11.-vergadering, in 't Stuc.

20.00 u ZANG Liedrecital met Werner Van Mechelen (bas-bariton) en Marc Deckers (piano). Met muziek van o.a. Toussaint de Sutter, Debussy, Ravel, Schubert, R. Strauss, in Concertzaal Lemmensinstituut, toeg. 200/150, org. Concertvereniging van het Lemmensinstituut.

20.30 u DOKUMENTAIRE 'Schweigen=Tod' van Rosa Von Praunheim en voorfilm 'Sid A lds' van Yann Beauvais, beide rond het thema 'Aids'. Plaats van gebeuren is respectievelijk New York en Frankrijk, in 't Stuc, toeg. 150/100.

ALFA

24/10 om 20.00 u: Presidiumvergadering. Daarna Gratis Vat in de Blokhut (Oude Markt), in Permanente. 27/10 om 19.30 u: Allen naar de betoging!, op Oude Markt. 03/11 om 20.00 u: Alfabetjesvergadering, in Cambridge Arms.

ANTROPOLOGIE

27/10 om 19.00 u: Bijeenkomst betoging, in PSI 00.14.

EKONOMIKA

27/10 om 19.00 u: Bijeenkomst betoging, in Handelskot.

GERMANIA

28/10 om 20.00 u: Kantus, in Lido.

HISTORIA

27/10 om 19.00 u: Fotostudio, in Permanente. 27/10 om 19.30 u: Betoging, op Oude Markt. 28/10 om 20.00 u: Bram Vermeulen, in Auditorium Minnepoort. 30/10 om 10.57 u: Waterloovooralle te kandidaturen Mod. Gesch., in Station Leuven.

KATECHETIKA

26/10 om 20.00 u: Open praesidiumvergadering, in KD. 29/10 om 20.00 u: Werkgroep spiritualiteit, in KD. 29/10 om 21.00 u: Boerenavond (boerenboterham, worst, bruin bier,... aan heerlijke prijzen!), in 2PK'tje, Van Evenstr. 14.

KATECHETIKA/PEDAGOGIE

29/10 om 21.00 u: Boerenavond (boerenboterham, worst, bruin bier,... aan heerlijke prijzen!), in 2PK'tje, Van Evenstr. 14.

KLIO

27/10 om 19.30 u: Betoging, op Oude Markt. 03/11 om 21.00 u: OV, in 's Meiersstraat 5.

20.30 u TEATER 'Mag ik binnenkomen?', met Barbara Van Lindt en Peter Vandenbempt. De voorstelling is gebaseerd op tekstfragmenten van D. Barthelme, E.L. Doctorow, M. Duras, F. Kafka en M. Boelgakow rond de dood, in 't Stuc (Vlamingenstr. 83), toeg. 150/100.

21.00 u INFO Open bijeenkomst rond 'Groene Filosofie', iedereen welkom, 's Meiersstraat 5.

VRIJDAG

20.00 u TEATER 'Paardans', van J. Albalonga rond het thema eenzaamheid. Twee acteurs, een man en een vrouw, verlangen naar elkaar maar slagen er niet in elkaar te bereiken omdat ze in de huid van telkens een ander personage kruipen, in kapel Van Dalekollege, toeg. 200/100, org. CampusToneel KU Leuven.

20.30 u MUZIEK Boucoumta Ndiaye, Moussa Thiangel Gueye en Djeli Keba Cissokho brengen Senegalese griots. De muziek is representatief voor de traditionele cultuur van de drie grootste etnische groepen in Senegal, nl Wolofs, Mandingas en Peuls, in Auditorium Minnepoort, toeg. 200, org. Vredeseilanden en Folk-Podium.

ZATERDAG

20.00 u KONCERT Alumni-koncert: Piacetole en de Interfak Bigband olv Bart Preneel brengen werk van F. Devreze en W.A. Mozart, in aula Pieter De Somer, toeg. 750/500, org. Alumni Lovanienses.

MECENAS

03/11 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in Permanente.

POLITIKA

26/10 om 20.00 u: Kringvergadering, boven Politika-kafé. 27/10 om 19.00 u: Bijeenkomst betoging, in 't Stuc.

PSYCHOLOGISCHE KRING

26/10 om 19.30 u: Massakantus, in Duivenbond, vertrek aan Shrink. 27/10 om 20.00 u: Kultuurvergadering, in KL. 27/10 om 20.00 u: Kultuurvergadering, in KL. 28/10 om 20.30 u: OK-vergadering, in KL. 29/10 om 20.30 u: Ghost-party, in Shrink. 02/11 om 20.30 u: RvB van Shrink, in KL. 02/11 om 20.30 u: Klassieke Avond, in Shrink. 03/11: Doop-TD, in Lido. 03/11: Optreden van 'Soapstone', in Shrink. 03/11: Deadline Neurosjje.

ROMANIA/EOOS/KLIO

27/10 om 19.00 u: Bijeenkomst betoging, in MSI.

VRG

27/10 om 19.00 u: Bijeenkomst betoging, in Inkom Oude Valk. 03/11 om 17.30 u: American Election Night, in Nieuwe Valk.

VTK

26/10 om 20.00 u: Informatie-avond IEEE-Student Branch Leuven. 26/10 om 20.30 u: Repetitie Kastelensemble, in Kasteel. 27/10 om 20.00 u: Eksterne VTK. 27/10 om 20.30 u: Repetitie fluitensemble, in Kasteel. 29/10 om 20.30 u: Sangriparty 3 Mach.

WINA

28/10 om 20.00 u: Voorstelling Foster Parents Plan. 28/10 om 22.00 u: Wina-bar, in Wina-bar. 03/11 om 20.00 u: Kantus.

Naar een nieuw concept van burgerdienst Vrijwillig en betaald

Verdwijnt met de dienstplicht ook de burgerdienst van het maatschappelijke toneel? Alles wijst erop dat er toch nog een vorm van dienst aan de gemeenschap zal blijven bestaan. Veto wil de discussie stimuleren: de huidige studenten zullen immers bij de eersten zijn die onder de nieuwe regeling vallen.

Vorige week kon je lezen hoe de Belgische defensiespecialisten tot het besluit kwamen dat de militaire dienstplicht geen strategische noodzaak meer is. In Navo-kringen maakt immers een nieuw legerconcept opgang: de efficiënte, hoogtechnologische interventiemacht. Meteen een goeie reden om de zeer populaire, en door velen toch allang nutteloos verklaarde legerdienst op te heffen. Vrijwel onmiddellijk werd de idee van de gemeenschapsdienst (ook nu burgerdienst of dienst aan de gemeenschap genoemd) opgevoerd, en op dit ogenblik wikt en weegt men in defensiemidelen de mogelijkheden van een dergelijke initiatief. Een breed maatschappelijk debat lijkt dan ook broodnodig, alvorens men een beslissing neemt.

In de loop van de zomermaanden werd er reeds een werkgroep opgericht op interministerieel niveau, die denkt rond het concept gemeenschapsdienst. Heel binnenkort zal Minister van Defensie Leo Delcroix (CVP) de voorzitters van Kamer en Senaat contacteren voor de start van een parlementaire *ad hoc* commissie met een gelijkwaardige opdracht. Beide organen zullen ten vroegste eind november de resultaten van hun werk bekend maken. Toch lijkt al een paar hoofdlijnen vast te liggen.

Idealisme

Zo is het vrijwel zeker dat er géén verplichte dienst aan de gemeenschap komt, want, aldus Delcroix, "het heeft geen zin om dat in te voeren tegen heug en meug; het moet stelen op de bereidheid en het idealisme van jongeren." De vrijwillige dienst zou openstaan voor zowel meisjes als jongens, Belgen en migranten, op de leeftijd die nu nog verplicht tot oproeping door het leger, dat wil zeggen ongeveer tussen achttien en dertig. Er wordt vooral gedacht aan taken in de sociale sector, in de milieuzorg en andere maatschappelijke dienstverlening in het derde arbeidscircuit. De overheid zou daartoe een kwotum toewijzen aan een aantal privé- én publieke instanties. Dit houdt in dat elke erkende organisatie één of meerdere, maar in elk geval een vastgesteld aantal vrijwilligers te werk mag stellen.

De overheid zou het statuut zo attractief mogelijk willen maken door een aantal maatregelen te nemen, die inwerken op de huidige belemmeringen om burgerdienst te vervullen. Pierre Delame, persattaché van het Kabinet van Landsverdediging, vermeldde onder andere dat de dienst zou meetellen als wachttijd voor een werkloosheidsuitkering. Tevens denkt men er aan personen die vrijwillige gemeenschapsdienst vervullen voorrang te geven bij een vakature indien zij slagen voor een eksamen van openbaar ambt. Ook financieel, aldus Delame, zou de overheid een inspanning doen: 20.000 frank per maand leek hem haalbaar.

Schoolmoe

Het hele project vraagt echter nog om concrete invulling en het is dan ook niet te verwonderen dat de in Brussel gevestigde organisatie Burgerdienst voor de Jeugd (BDJ) op dit ogenblik campagne voert voor een vrijwillige burgerdienst. BDJ voert zijn aktie met opzet juist nu om zo het ijzer te smeden terwijl het heet is. Vanuit de basisopvatting dat militarisme de minst efficiënte en gevaarlijkste vorm van verdediging is, pleiten zij voor een afbouw van het beroepsleger. Burgerdienst daarentegen wordt beschouwd als een goeie zaak voor de samenleving, en mag dan ook niet opgedoekt worden. De organisatie werkt aan een nieuw concept van gemeenschapsdienst, dat gebaseerd zou zijn op vrijwillig engagement. Men

wil echter geen verlengstuk kreëren van de huidige burgerdienst voor gewetensbezwaarden: dit statuut moet er los van staan. Het pleidooi ten voordele van de gemeenschapsdienst steunt vooral op twee fundamentele argumenten. Op de eerste plaats zijn er de 2.000 organisaties in de welzijns- en de socio-kulturele sector die een groot deel van hun werking danken aan de inzet van gewetensbezwaarden. Ten tweede is er de voldoening die talrijke jongeren ervaren tijdens hun diensttijd.

Het BDJ is er zich echter van bewust dat ook een aantal min of meer opportunistische motieven zouden kunnen spelen bij de keuze voor een gemeenschapsdienst: schoolmoeheid, ontsnapping aan de werkloosheid, het opdoen van arbeidservaring, behoefte aan afwisseling in het beroepsleven. Toch

ligt de eerste bedoeling, zo zegt BDJ, niet in de werkloosheidsopsporende mogelijkheden van de gemeenschapsdienst. De positieve gevolgen voor de arbeidskansen zijn natuurlijk meegenomen, maar de organisatie pleit ervoor dat de dienst niet mag gezien worden als een zoveelste nepstatuut in de lijn van DAC-ers en Gesko's. De burgerdienst moet, aldus BDJ, dienen voor taken die niet tot de profitektor of de normale overheidstaken behoren.

Goedkoop

Konkreet eist de organisatie daartoe een aantal bijkomende regelingen voor de vrijwilligers: de 6 tot 24 maanden durende dienst zou in een stevig contract gegoten worden, om misbruiken te voorkomen. Zo zou de overheid uiteraard moeten instaan voor het loon (minimum 20.000 frank, onbelastbaar) en voor de sociale zekerheidsregeling. De dienst moet volgens BDJ tellen voor anciënniteit, pensioenberekening en wachttijd voor werkloosheidsuitkering. De reglementering voor Educatief verlof moet van kracht blijven, en elke maand geeft recht op

twee dagen vakantie. Indien een vrijwilliger omwille van opleiding, ervaring, lichamelijke konditie geen tewerkstellingsplaats kan vinden, zou de overheid zelf functies moeten openstellen. De tewerkstellende instelling staat wel in voor de materiële en persoonlijke omkadering, de verplaatsingskosten, de burgerrechtelijke verantwoordelijkheid en de vorming.

BDJ heeft voor dit alles al heel wat politieke aktie ondernomen en blijft niet in de woestijn te prediken. De idee wordt zowel in politieke middelen als in de non-profitsektor vrij positief onthaald. Toch is er een fundamenteel bezwaar tegen het uitgewerkte statuut. Het is inderdaad zo dat op dit moment een groot aantal instellingen en organisaties in de non-profitsektor een aanzienlijk deel van hun werking slechts kunnen uitvoeren door te steunen op gewetensbezwaarden. Dit is echter maar zo omdat de overheid te weinig subsidieert om gekwalificeerd personeel aan te werven. BDJ erkent dit probleem, maar gaat ervan uit dat de overheid nu eenmaal geen geld heeft en dat de situatie dus voorlopig in elk geval niet zal veranderen. Bovendien stellen zij dat het ook niet de bedoeling kan zijn de non-profitsektor volledig te subsidiëren: ook partikuliere initiatieven moeten hun plaats krijgen. Vrijwilligers zijn en blijven dus nodig, aldus BDJ. Toch lijkt het niet onwaarschijnlijk dat door de invoering van de vrijwillige burgerdienst een scheve situatie behouden blijft: jobs die normalerwijze door ge-

kwalificeerd, vast personeel uitgevoerd moeten worden, worden doorgespeeld naar (zeer goedgekoep) vrijwilligers. Dit betekent een verdere onderwaarding van beroepen in de non-profitsektor.

Toch kan de nieuwe gemeenschapsdienst een stap zijn in de richting van een grotere betrokkenheid bij een aantal sociale topics. In de mate dat de samenleving de nieuwe dienst zal leren waarderen kan het project aan belang winnen. Tenminste voor zover de overheid de zaak niet keldert door extreem lage vergoedingen en bureaucratische doelhoven, zoals nu het geval is voor het vrijwillige ontwikkelingswerk in de Derde Wereld. Ook een stevige juridische omkadering en garanties voor professionele werkrachten in de non-profitsektor zijn noodzakelijk.

Humanitair

Zeker is dat Delcroix de zaak ernstig neemt: hij wil de gemeenschapsdienst zo aantrekkelijk mogelijk maken en zoveel mogelijk jongeren stimuleren eraan deel te nemen. Toch ziet de Minister het begrip 'dienst aan de gemeenschap' wel heel erg breed. Hij gaat er immers vanuit dat een van de mogelijkheden van uitoefening van gemeenschapsdienst bij het leger zou kunnen zijn; dat is immers, aldus Delcroix, bij uitstek een humanitaire taak. Tja.

Stef Jansen

Jubileumeditie 24-urenloop Bloemetjes en wc-potten

Dinsdagavond 20 oktober ging de twintigste editie van de 24-urenloop van start. De 24-urenloop is waarschijnlijk de meest tot de verbeelding sprekende klassieker van Sportraad. Deze monsterorganisatie kent namelijk een unieke sfeer die minstens zoveel met de verschillende nevenactiviteiten als met de eigenlijke wedstrijd te maken heeft. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat deze jubileumeditie als vanouds een groot succes werd.

De wedstrijd zelf verliep zoals vooraf te verwachten was: Apolloon stond reeds vroeg afgetekend aan de leiding en zou zijn voorsprong enkel nog maar vergroten. De Sportkotters ondervonden geen enkele weerstand van de concurrentie, waardoor hun eigen twee jaar oude rekord van 975 rondjes nooit in het verschieft lag. Apolloon strandde tenslotte op 934 rondjes, maar dat waren er nog altijd 45 meer dan VTK, tweede in de eindstand. Het spektakel moest, net zoals vorig jaar overigens, gezocht worden in de subtop. Het VRG, dat in de vorige editie een verbeterde strijd om een podiumplaats tegen Ekonomika in zijn voordeel wist te beslechten, moest dit jaar de duimen leggen tegen het Pauskollege, dat met slechts één rondje verschil beslag wist te leggen op de vijfde plaats. Het Pauskollege nam daardoor de fakkel van Thomas Morus over als eerste peda-

Industria, dat vorig jaar nog vijfde eindigde, legde dit jaar beslag op de derde plaats.

De nevenklasseringen waren dit jaar, zo vertelde men op Sportraad, niet alleen beter uitgewerkt maar konden ook op meer bijval rekenen. Er viel in elk geval genoeg te beleven. Zo is er bijvoorbeeld het "meest geklede Arthuurtje" waarbij het de bedoeling was om met zoveel mogelijk kledingstukken een rondje af te leggen. De winnaar, Geert Bogaerts, slaagde erin ruim 120 kledingstukken aan te trekken. Tweede was een jongedame die zich in 70 kledingstukken wist te steken. Tenslotte was er ook nog iemand die "slechts" 51 stuks droeg. Tien daarvan waren wel onderbroeken.

De prijs voor de origineelste doorgeefstok werd gewonnen door Sallvast die een wc-pot met daarin een

cheque van 17.000 frank rondzeulden. De symboliek hiervan was duidelijk. Sociale Raad, die de akties rond het inschrijfgeld koördineert, was zelf ook een opvallende aanwezigheid. Met spandoeken en pamfletten riep het iedereen op om op dinsdag 27 oktober mee te komen betogen (zie elders in dit nummer). Andere "originale stokken" waren bijvoorbeeld die van de Landbouwkring en VRG, respectievelijk een boomtrunk en een suikerspin. Het Pauskollege liep dan weer met een knuppel rond, terwijl Politika, dat dit jaar een halve eeuw bestaat, een champagneglas doorgaf.

De jubilarissen hadden trouwens ook een reuzetaart gemaakt ter gelegenheid van alle festiviteiten. Het was nochtans de ploeg van de Universitaire Parochie (UP) die de prijs voor het origineelste gerecht kreeg, wellicht ook wegens hun overvloedig aanbod. Er viel trouwens genoeg te eten tijdens de 24-urenloop. Zo kon je bijvoorbeeld proeven van hartkoekjes, Vlaamse pudding, verschillende eksotische vruchten, Indische gevulde pannenkoeken, Nicaraguanse taco's, begijnenpoepjes, appelfappen en een lekkernij uit Birma of Pakistan die "kukhura ra tarkari ko ras" schijnt te heten.

UP viel ook in de prijzen bij het "tien-om-te-zien-uurtje". Voor dit onderdeel moest je al lopend een zang-

nummer nog eens overdoen op het podium. UP won met een Afrikaans nummer. Het "coiffuurtje", het nevenklassement voor de loper met het origineelste kapsel werd gewonnen door Nele van VTK die haar haren in rietjes had gestoken. De oudste deelnemer was professor Van der Wateren (58 jaar) voor VTK, de jongste Elina Anais (onveer anderhalve eeuw) voor Cité. Johan Appeltans (Wina) liep dan weer het hoogste aantal rondjes bij elkaar (120). De prijs voor de origineelste stand ging naar de Landbouwkring die een fraaie minijungle hadden gebouwd.

Hartkoekjes

Het zogenaamde "flikkeruurtje" lijkt de studenten nog maar matig te inspireren. Dit nevenklassement, waarvoor je een rondje met zo weinig kleen dient te lopen, werd gewonnen door Patrick Kaas (Politika) die enkel het zeer originele kledingstuk "handdoek" droeg. Bij de meisjes ging deze prijs naar Wenke Rogge die zich vijf minuten voor het einde van het bestuurs uurte aannemde omdat er nog niemand was komen opdagen. Wenke liep haar rondje volledig gekleed. Al bij al lijkt het toch noodzakelijk om opnieuw een beetje vernieuwing te brengen in de nevenklasseringen. Dat Sportraad die taak aankan, heeft het enkele jaren terug bezwezen, toen er een karrevracht van nieuwe klasseringen werden ingevoerd.

Naast de nevenklasseringen waren er natuurlijk ook de nevenactiviteiten. Een van de populairste daarvan bleek de "spelebox", een simulatie van de spelopleggesport. Dinsdagavond kon je ook nog een aantal concerten, ondermeer van een orkestje van het Lemmensinstituut, bijwonen. Verder was er een wedstrijd "bierkraftheffen" (zoveel mogelijk bierkratten opstapelen en met die kratten ongeveer tien meter lopen), waarvan de winnaar het tot een twintigtal kratten gebracht heeft. VTK liet Het Huis van Wantrouwen even herleven, met als gasten ondermeer Louis Tobback, judoka Heidi Rakels en Jaak Pippen.

Woensdagavond om zeven uur gaf professor Van Gerven, voorzitter van het Instituut voor Lichamelijke Opvoeding, het eiendschot. Net zoals de voorbije jaren werden de lichten gedoofd en maakten de lopers en de toeschouwers op de tonen van *Charlots of Fire* nog een laatste, door fakkels verlichte rondje. Ter gelegenheid van de twintigste editie van de 24-urenloop werd Heidi Rakels, medaillewinnares op de laatste Olympische Spelen, dan nog gehuldigd. De reden hiervoor was dat zij er op glanzende wijze in slaagt haar studies (Toegepaste Wetenschappen) met sport te combineren. Bovendien liep zij twee jaar geleden nog meer dan honderd rondjes.

Kris Jacobs

Apolloon wist reeds dat het nummer 1 ging worden

(foto Karel De Weerd)

'Uit de studio'-project in het Stuc Patatten en de dood

Dat een teaterstuk over dood en sterven niet noodzakelijk tot melodramatische tafereel moet leiden, wordt bewezen door de nieuwe "Uit de studio"-productie. In "Mag ik binnenkomen" presenteren Barbara Van Lindt en Peter Vandenbempt aan de hand van een aantal literaire teksten een verfrissende kijk op het rouwproces.

Rond de dood hangt er in de Westerse samenleving nog steeds een sterk taboe. De dood is ongraspbaar, ondefinieerbaar en bijgevolg omgeven door een sfeer van angst en stilzwijgen. Het stervensproces wordt dan ook sterk afgezonderd van het dagelijkse leven. Zieken en stervenden worden weggevoerd in ziekenhuizen en lijkenhuisjes. Ook het omgaan met stervenden, reacties op een overlijden en het daaropvolgende rouwen zijn sterk gekonditioneerd.

In hun reflectie over de dood werden Van Lindt en Vandenbempt vooral getroffen door de stereotype reacties op de dood, het vastomlijnde rouwproces. "Er bestaan stereotype ideeën en regels over wat het juist inhoudt te rouwen: men draagt zware kleding, er is zelfs een bepaalde rouwtijd voorzien. Als die tijd voorbij is, dan 'moet' het verlies verinnerlijkt zijn. Dit gaat totaal voorbij aan het leven zelf. Sterven is een onderdeel van het leven. Men zou dit kunnen omvatten met de uitdrukking 'patatten en de dood': twee alledaagse feiten."

Men kan nochtans anders op de dood reageren en dit hoeft niet slecht te zijn. "Men kan op een meer lichthoefte manier omgaan met de dood, heel dicht bij het leven." De voorstelling is erop gericht mensen hierop attent te maken, om zo tot een reflectie te komen over de dood in hun eigen leven.

Met dit uitgangspunt voor ogen werd bewust een verhaalstructuur achterwege gelaten. "In een klassiek verhaal houdt men het publiek gebouwd door het opbouwen van een spanning. Men loopt hierbij het gevaar dat het publiek na en zelfs tijdens de voorstelling niet tot nadenken komt."

In 'Mag ik binnenkomen' wordt er gewerkt vanuit vijf afzonderlijke verhalen van Kafka, M. Duras, Barthelme, Doctorow en Boelgakov. Het zijn geen teaterteksten, geen dialogen, maar wel proza, kortverhalen. De teksten werden op een toevallige manier uitgekozen: vanuit een persoonlijke fascinatie. Heel belangrijk is het verhaal van Barthelme. Dat fungeert als een soort basisvorm, een kapstok waaraan de andere teksten worden opegehangen. Het verhaal van Barthelme is op zich al gefragmenteerd: het bestaat uit verschillende door elkaar geweven verhalen. Deze fragmentatie is kenmerkend voor de voorstelling en heeft zowel inhoudelijke

als vormelijke aspecten. De gebroeders teksten zijn namelijk enorm verschillend van elkaar: ze hebben een andere bron, ontstonden in een verschillende geografische en historische context en zijn bijgevolg ook geschreven vanuit verschillende gezichtspunten. "Ze zijn zo verschillend van schriftuur dat er een soort botsing is." Dat wordt ook in de voorstelling uitgespeeld: er wordt niet overheerengaan alsof het één tekst is.

Fragmentatie

Anderzijds is het stuk geen collage van afzonderlijke teksten. Er is namelijk iets overkoepelends: wij die over de teksten en de hierin uitgedrukte ideeën reflecteren. Door de teksten bij elkaar te brengen gaan ze op elkaar inwerken. Fragmentatie is dus een stuwend element in de voorstelling, maar sluit samenhang en eenheid niet uit.

Karen De Pooler

De twee acteurs zijn in de voorstelling wel en niet 'akteur'. "Op de scène ben je altijd iemand anders, je stapt in een bepaalde rol." Door de teksten uit te spreken worden ook bepaalde eigenschappen op het publiek overgebracht. Maar de personages zijn op geen enkel moment gedefinieerd: wie ze zijn, hoe ze tegenover elkaar staan blijft in het ongewisse. "Dit was ook een van de uitgangspunten: samen op de scène staan, maar niet in een relatie, met geschilderde relaties als man-vrouw, broer-zus."

Voor Van Lindt en Vandenbempt is 'Mag ik binnenkomen' niet het eerste samenwerkingsproject. Tijdens hun studies teaterwetenschap werkten ze beiden mee aan de productie 'Nee gewoon Marivaux', onder leiding van Matthias de Koning. Dan volgde de Stuc-productie 'Pouf' van Mieke Verdin. Tenslotte namen ze allebei deel aan een Stuc-teaterworkshop onder de artistieke leiding van Guy Dermul (van Dito Dito).

Hun eerste eigen productie 'Mag ik binnenkomen' is een moeilijk te klasseren werk. Het is geen Stuc-productie: 'tStuc stelt enkel infrastructuur ter beschikking waarbinnen vrijgeeksperimenteerd kan worden. Men kan zich zelfs de vraag stellen of het wel een echte teaterproductie is. "Hierdoor en ook omwille van de korte duur (40 minuten) glijpt de voorstelling een beetje door de mazen van het met en is ze moeilijk in een programmering op te nemen." Voorlopig kan men van deze twee teatermakers enkel een glimp opvangen in het Stuc en later nog in de Brusselse Beurs. Wat verder gebeurt hangt af van de reacties. "Het leven van de voorstelling begint pas."

Peter en Barbara, nadenken over de dood (foto Robke Stevens)

Filmreeks over Aids in het Stuc Protest tegen apatie

Synkroon met de nu geurig bloeiende najaarsdepressies programmeert het Stuc een filmreeks over Aids. Deze week wordt die besloten met de documentaire 'Schweigen ist Tod' en een aantal Amerikaanse video's over de aids-problematiek. Geen over het scherm zoemende bijtjes, wel agressieve uitvallen naar het nog niet ontwakende van een epidemiebewustzijn onder invloed van het neo-konservatieve politieke denken.

Het videoprogramma rond Aids bestaat uit zes korte tapes, samengesteld en ingeleid door Herman Asselberghs, hoofdredacteur van het tijdschrift 'Andere Sinema'. De video's zijn een selectie uit een grotere film- en videoopname die hij samenstelde voor wijlen 'De Andere Film'. Asselberghs: "De video's zijn een reactie tegen de passiviteit van de Amerikaanse overheid. De homo-scène heeft zich als reactie daarop georganiseerd en een belangrijk onderdeel van hun werking is de edukatie via videofilms." Het bleek moeilijk om het programma open te trekken tot buiten het

homomiliee. Buiten de traditioneel informatieve voorlichtingsfilmsjes zijn de video's die zich niet alleen op homo's richten schaars. Jammer is ook dat er geen films in het programma voorkomen van de plaats waar Aids het diepst in de maatschappij bijt, Afrika. Ook hier wijzen de organisatoren op het gebrek aan materiaal in een sowieso moeilijk te doorgronden audiovisuele markt.

'Fear of Disclosure' van Phil Zwicker en David Wojnarowicz heeft als ondertitel 'The Psycho-Social Revelation of the HIV-virus'. Een off-screen stem vertelt hoe een relatie afknapt op een nieuwe vorm van apartheid: door een ongelooft in de mogelijkheid van safe seks welgetijd zijn vriend elke vorm van seksueel contact met seropositieven. Het gesprek tussen de twee personen is een beetje funktieloos en wordt met een gefragmenteerde reeks van ongecontroleerd dansende lichamen geklustreerd. Fascinerend is 'Kissing doesn't kill' waarvan vier versies worden vertoond. Het zijn spotjes, gebaseerd op de bekende Benetton-reklame. Terwijl verschillende paarjes elkaar hartstochtelijk zoenen, glijden niet mis te verstaan bodschappen over het scherm. De korte spotjes vallen op agressieve wijze de heersende homofobie aan met kretten als 'Make Aids a political crisis' en 'public indifference kills'. Achtereenvolgens mechanische, lyrische, mysterieuze en funky muziek doen de vier filmpjes van emotionele inhoud veranderen. Regisseur Gran Fury toont dat voorlichtingsfilms niet moeten vervallen in ongeinspireerde stukjes televisie.

'They are lost to vision altogether' van Tom Kalin is de mooiste video uit de reeks. De regisseur verzet zich tegen de manier waarop Aids wordt weergegeven in de media. Hij doet dit

door zijn video de vorm te geven van een oorlogsdocumentaire uit de jaren veertig. Het zijn schimmige beelden, gekombineerd met krakende stemmen. De beelden van 'anormen' van Amerikaanse nieuwskanalen die hun vooroordelen maar de eter in kunnen gooien, komen zo niet alleen enorm agressief maar in zijn kontekst vooral zeer infantiel over. De film begint tekennend met de beelden van een atoomontploffing en overvliegende bommenwerpers. De ruwe montage en de zeer ironische begeleidende muziek ('je vois la vie en rose', op meer dan een manier te interpreteren) maken van deze zeer indringende film een meesterwerk. Het is dan ook zeer jammer dat de andere Aids-film van Kalin, die wel in het programma van de Beurschouwburg in Brussel zit, niet in Leuven getoond wordt. Daarin zit het beeld verwerkt dat de situatie van de Aids-patiënten in deze maatschappij misschien wel het beste weergeeft: de val van Icarus op het gelijknamige schilderij van Breughel. Icarus valt in vrije vlucht en de boer die op het schilderij staat, metafoor voor de apatische mensheid, ploegt voort.

Konddoom

Het konddoom wordt gereduceerd tot een stukje rubber in 'This is not a condom' van Michael Kroetch. De video hekel eens te meer het sociale beleid van de Amerikaanse overheid inzake sero-positieven. 'Identities' van Nino Rodriguez toont hoe een man machteloos naar woorden zoekt om zijn probleem uit te leggen. Het psychologische aspect bij het verwerken van de ziekte wordt met stilte getoond.

De langste film van het programma is 'The son of Sam and Delilah'. Die staat enigszins buiten de rest van het programma omdat hij homoëksualiteit in het algemeen als thema heeft. Het is een ruw gesneden beeld van een aantal travestieten die hun dagen vullen met winkelen en telefoneren. De beelden zijn vaak schokkend, maar enkel de eerste scène waarin een zenuwachtig individu na ettelijke uitingen van homo-onverdraagzaamheid botweg in de hersens wordt geschoten, blijft hangen. De rest van de video is te onsamenvattend om te kunnen boeien.

In het verlengde van deze videofilms ligt de compromissloze documentaire 'Schweigen ist Tod' van Rosa von Praunheim. Von Praunheim maakt deel uit van de Duitse 'Neue Welle', een generatie filmmakers uit de jaren zeventig die op anarchistisch geschool-

de principes films draaiden. Met 'Schweigen ist Tod', het tweede deel van zijn in 1990 afgewerkte Aids-trilogie, is de regisseur weer de agressieve weg van het begin van zijn carrière ingeslagen om zijn boodschap rond Aids naar buiten te brengen. Die boodschap is er een van absolute openheid over de ziekte, onontbeerlijk in een stad (New York) met minstens 250.000 sero-positieven. Daarmee zet ook hij zich af tegen de sussende struisvogelpolitiek van de cowboy-president waarvan nu pas de sociaal rampzalige gevolgen naar boven komen en die voor Bush waarschijnlijk het zwaard van Damokles zullen zijn die een herverkiezing zullen verhinderen. Von Praunheim smeekt om meer aandacht met een vloed van beelden die zo ver mogelijk verwijderd zijn van een — verbloemend — estheticisme. Zeer pregnant is de — geëncenseerde, zo blijkt daarna — scène waarin een adspatiënt een pistool in zijn anus steekt en de trekker overhaalt als protest tegen de Reagan-politiek. Hij bloedt dood. 'Schweigen ist Tod' is met zijn rauwe grisheid een metafoor voor de samenleving in de getroffen stad, die meer dan ooit dodelijk is.

Tom Dams
Jeroen Overstijns

Aidsvideo's: dinsdag 27 oktober, 't Stuc, 20.30 u, toeg. 100/150
Schweigen ist Tod: woensdag 28 en donderdag 29 oktober, 't Stuc, 20.30 u, toeg. 100/150.

Puzzel

De Puzzel, een onthaalcentrum voor thuisloze mannen en vrouwen, is op zoek naar een gewetensbezwaarde. Indienstreding is mogelijk vanaf 1 februari 1993. De taken zijn vooral van opvoedende en begeleidende aard. Een opleiding in de menswetenschappen en/of ervaring in de thuislozensector strekt tot aanbeveling. Schriftelijke of telefonische contactname op het volgende adres: De Puzzel vzw, Naamsevest 64, 3000 Leuven, Tel. 016/23.54.36.

Kultuur

Kultuurraads ticketshop organiseert een uitstap naar de tentoonstelling "Schatten uit de Nieuwe Wereld" in Brussel op dinsdag 24, woensdag 25 en donderdag 26 november. Kaart + bus (geen gids) kosten 300 frank. Inschrijven kan elke maandag tussen 13.30 u en 15.30 u in het Kura-lokaal (1ste verdieping Stuc).

THEATER IN LEUVEN

WO. 28 OKT.
WO. 04 NOV.

DE TIJD / HYPOCHONDERS
Cie. de KOE / DE TOUROPERATOR

STADSSCHOUWBURG 20 u 00 Res.: 016/22.21.33

DI. 03 t/m
VR. 06 NOV.

VANDYCK, TURBIASZ &
DEHOLLANDER / KARAMAZOV
GOES CRAZY (werktitel)

't STUC 20 u 30 Res.: 016/20.81.33

Inlichtingen: THASSOS VZW E. Banningstraat 17, 2000 Antwerpen, 03/237.64.79 (tot 9/11)
A. Rodenbachstraat 19, 2140 Borgerhout, 03/235.04.90 (vanaf 9/11)

Hugo Gijssels over het Vlaams Blok

"Op lokaal vlak gaat de PVV steeds wel ergens scheep met het Vlaams Blok"

"Het is met het fenomeen van het Vlaams Blok als met de rapporten van Paula D'Hondt, iedereen heeft er de mond van vol maar weinig weten waar het Vlaams Blok vandaan komt en waarvoor het staat", aldus Hugo Gijssels, auteur van het boek 'Het Vlaams Blok'. Veto sprak met een prominente Blok-watcher.

Het boek van Gijssels wil een antwoord bieden op de vraag "wat is nu eigenlijk het Vlaams Blok?". In een eerste deel worden de politieke wortels van het Blok nagegaan. De auteur geeft een historisch overzicht vanaf de Eerste Wereldoorlog en legt de banden met de Vlaamse beweging en met (neo-)nazistische en extreem-rechtse organisaties bloot. Het tweede deel beschrijft het denken en doen van het Vlaams Blok. Het is systematisch opgebouwd rond alfabetisch gerangschikte thema's, van amnestie over gezin en islam naar vrouwen en zwangerschapsonderbreking. Dit 'Vlaams Blok van a tot z' geeft duidelijk weer dat de partij niet enkel vijandig staat tegenover migranten, maar ook een grote afkeer heeft van vakbonden, joernalisten, vrouwenemancipatie, homoseksuelen, hedendaagse literatuur, noem maar op. In het laatste stuk, het 'Who is who in het Blok' geeft Gijssels de portretten van de achtien parlementsleden en andere belangrijke Blokbers.

Veto: U stelt wel dat weinigen echt goed het Vlaams Blok kennen, maar heeft die partij haar ware gelaat niet getoond met haar zeventig-punten-programma. Iedereen zou nu toch moeten weten waarvoor het Vlaams Blok staat?

Gijssels: «Zelfs in dat geval moet je eens een rondvraag doen bij politici, en vragen hoeveel het zeventig-punten programma ook effectief gelezen hebben. Als dat er in de hele Weststraat vijf zijn, zal het veel zijn. Een tweede vaststelling is dat het Vlaams Blok niet een één-tema partij is. Het gaat over veel meer dan dat racisme. Ze hebben over elk belangrijk thema wel hun eigen extreem-rechtse, fascistische stellingnamen. Het is vooral op dat terrein dat het Vlaams Blok

niet echt gekend is en waar er nog veel werk is voor pers en politiek.»

«Een waanzinnig goed voorbeeld is hun visie op de rol van de vrouw. Ze hebben zo hun eigen gedachten over het gezin en de rol van de vrouw waar ze pleiten om een opvoedersloot voor thuisblijvende ouders te creëren. Maar als je gaat zien hoe ze het interpreteren, dan is die rol enkel weggelegd voor vrouwen. Op het gezinskongres vorig jaar refereerden zij openlijk naar Joris van Severen als grote denker over het gezin. Joris van Severen heeft in 1937 een tekst gepubliceerd over de positie van de vrouw waarin hij stelt dat de belangrijkste rol van de vrouw die is van zogend huisdier...»

«Dat zijn standpunten die op het eerste zichtbare nivo liggen. Het tweede nivo is dat van het interne discours. Meestal gaat het over partijdocumenten en teksten voor kadervorming of documenten van deelorganisaties van het Vlaams Blok zoals de Vlaamse Militanten Orde (VMO), Voorpost en Were Di. In die teksten laten ze zich volledig gaan. Dan zie je dat een ondervoorzitter van het Vlaams Blok een tekst laat verschijnen waarin de vrouwenemancipatie vergeleken wordt met de emancipatie van een chimpansee...»

Het boek van Gijssels geeft inderdaad frappante voorbeelden hoe het boek de emancipatie van de vrouw interpreteert. De rol van de vrouw beperkt zich tot die van huisvrouw, baarmoeder en opvoeder. De buitenshuiswerkende vrouw wordt steevast afgedaan als geëmancipieerde feminist. Vrouwen worden ook in verband gebracht met het groot aantal werkweigeringen. Een citaat: «Het is toch echt niet zo veronderlijk dat precies vrouwen verhoudingsgewijs

het grootst aantal werklozen tellen? Omdat ze gemakkelijker ontslagen worden? Neen, omdat ze gemakkelijker tot het profitaat willen behoren.»

Volgens een wetsvoorstel van Karel Dillen zouden alleenstaande mannen en vrouwen plus gehuwde vrouwen, altijd en overal als laatste in aanmerking voor een job en als eerste voor een eventueel ontslag komen. En dan is er nog het onvolprezen stukje uit het tijdschrift 'Revolve' onder eindredactie van Vlaams ondervoorzitter Roeland Raes. «Twintig jaar geleden emancipeerde men de neger, tien jaar geleden kwamen de jongeren aan de beurt. Ze oordelen naar bepaalde voortekens zal men over tien jaar de chimpansees emanciperen. Intussen, na de negers en nog juist voor de apen, emancipeert men de vrouw.»

Onwetendheid

Veto: Beschouwt u de tien procent Vlamingen die op 24 november op het Vlaams Blok gestemd hebben als naïef, want onwetend over de ware aard, of als bewust extreem-rechts en racistisch?

Gijssels: «Er is ongetwijfeld een harde kern van fascist en racisten aanwezig, maar de overgrote meerderheid zijn mensen die uit frustratie en vooral uit onwetendheid voor die partij hebben gestemd. Ik weet uit ervaring hoe moeilijk het is om al die gegevens over dat tweede nivo bij elkaar te krijgen. Een doornieburger die daar allemaal de tijd niet voor heeft, denkt dat het Vlaams Blok een Vlaamsgezinde partij is, eventueel met racistische migrantvijandige trekken. Maar hij is zich niet bewust van het feit dat die partij veel verder gaat. Trouwens, indien men kennis zou hebben van de standpunten van het Vlaams Blok over vrouwen, dan denk ik dat veel vrouwen in het kishokje twee keer zouden nadenken...»

Veto: Ondertussen lijken de andere partijen het maar niet eens te geraken over een gezamenlijke strategie om het Vlaams Blok te bestrijden. In uw boek vermeldt u zelfs een aantal gevallen van wat u

groting voor ontwikkelingssamenwerking.

Petra Cock

De 11.11.11. studenten van Leuven zullen zich in hun aktieweek (16/11 tot 20/11) vooral tot de banken richten. Organisaties als Netwerk, Helboom en dergelijke bieden de spaarder de mogelijkheid zijn geld in een project naar keuze te beleggen (Oxfam Wereldwinkel, koöperatieven van allerlei slag, vredesbewegingen, vrouwen- en natuurverenigingen). Wie geïnteresseerd is om mee te werken kan meer uitleg hierover bekomen op de volgende open 11.11.11-vergadering, die doorgaat donderdag 29 oktober in de vergaderzalen van 't Stuc.

noemt 'nieuwe kollaboratie' met het Vlaams Blok.

Gijssels: «Indertijd heb ik geprobeerd deze gezamenlijke strategie zelf op gang te trekken. Het was op een slotdebat van een kongres van de Jongsozialisten in februari 1989, waar ik gevraagd was het debat te modereren. Achter de groene tafel zaten de vertegenwoordigers van alle democratische partijen. Daar heb ik het voorstel gedaan om een protocol te ondertekenen waarin zou staan dat geen enkele partij nog zou samenwerken of onderhandelen met het Vlaams Blok. Tot mijn eigen verbazing zei iedereen ja. Het protocol werd uiteindelijk getekend door alle partijvoorzitters in mei 1989. Drie maanden later werd het echter al opgeblazen: eerst door de toenmalige Volksunie-voorzitter Jaak Gabriëls, later door Verhofstadt. Uiteindelijk bleken enkel nog Agalev en SP achter het akkoord te staan.»

Antwerpen

«Vooral in Antwerpen heeft men het protocol aan zijn laars gelapt, maar ook in Mechelen en Lokeren. Er zijn verschillende interpretaties mogelijk: ofwel ging dat protocol te ver en was het gedoemd om geschonden te worden — ik persoonlijk denk van niet — ofwel is er te weinig gedaan om dat protocol in de verf te zetten. Op gemeentelijk vlak waren er ongetwijfeld mandatarissen van traditionele partijen die niet eens wisten van dat akkoord, en diegenen die het wel wisten hadden in regel de teksten van het protocol niet in hun bezit. Had men dat beter voorbereid en beter de basissen van de verschillende partijen erbij betrokken, dan had dat protocol veel meer kans op slagen gehad.»

«Het blijft echter een feit dat een aantal partijen, vooral de liberalen, meer brood zien in het achterna lopen van het Vlaams Blok dan het te bestrijden. Het is dus zelfs zo dat het in Antwerpen gunst van de geruchten over pre-eklektorale onderhandelingen

tussen het Vlaams Blok en de PVV waarbij de afspraak luidt dat de PVV (in casu Ward Beysen) de burgermeestersprij krijgt en het Vlaams Blok de havenscheep mag leveren.»

Veto: Maar Verhofstadt heeft dit recent nog in een debat te Leuven formeel ontkend. Hij beloofde zelfs plichtig geen enkele coalitie op welk vlak dan ook met het Vlaams Blok te sluiten.

Gijssels: «Deze belofte heb ik al veel gehoord, maar telkens na gemeenteraadsverkiezingen blijkt toch dat de PVV op lokaal vlak altijd wel ergens scheep gaat met het Vlaams Blok. De liberalen hebben daar boter op hun hoofd. En iedereen weet toch dat Ward Beysen zich geen fluit aantrekt van wat zijn Brusselse instanties daaryn zeggen. Als hij burgemeester van Antwerpen kan worden, mag Verhofstadt op zijn kop gaan staan. Het is ook Beysen die een van de voorlopers is om standpunten van het Vlaams Blok inzake migranten over te nemen.»

Veto: Anderzijds moet je toch ook vaststellen dat na de gemeenteraadsverkiezingen in 1994 het Vlaams Blok moeilijk kan genegeerd worden. De partij heeft er nu al 25 procent en klimt nog altijd. Een anti-Blok coalitie zal al moeten bestaan uit vier verschillende partijen. Zo'n coalities zijn doorgaans geen lang leven beschoren.

Gijssels: «Antwerpen staat er inderdaad heel slecht voor, maar het zal geen kwestie zijn van wat men wil, maar men zal noodgedwongen die coalitie moeten aangaan om het Vlaams Blok uit de meerderheid te houden. Er is de laatste tijd veel te doen om een vertrouwelijke enquête waaruit blijkt dat het Vlaams Blok 35 procent scoort in Antwerpen. En peilingen onderschatten al tien jaar zonder uitzondering het Vlaams Blok, omdat er veel kiezers zijn die daar niet willen over uitkomen.»

Etnisch

Veto: Wat is volgens u dan de beste strategie om het Vlaams Blok te bestrijden?

Gijssels: «Men moet goed beseffen dat er geen simpele remedies bestaan. Ik pleit in feite voor twee pijlers. Eenzijds moet je de democratie toegankelijk maken voor iedereen. Voor mij betekent dat dat de rechten van de mens nu eens werkelijk worden toegepast: het recht op onderwijs, op werk, op degelijke huisvesting, op gezondheidszorg, gelijk loon voor gelijk werk... Iedereen zou dus moeten kunnen participeren aan de welvaart die er ontgensprekelijk is.»

«Anderzijds heb je het politieke en pedagogische werk om de bevolking en vooral de jeugd op te voeden in een geest van verdraagzaamheid en respect voor andere culturen en huidskleuren. Die twee pijlers lopen parallel. Ze kunnen niet van elkaar gescheiden worden. Er is op dat vlak nog heel wat werk aan de winkel, maar met initiatieven als de nieuwe wet op racisme en de oprichting van het Centrum voor Etnische Gelijkheid is men al een stapje in de goede richting aan het zetten.»

Peter-Jan Bogaert

Ellef ellef ellef

vervolg van pag. 1

tionale ondernemingen geld. Een land moet er infrastrukturele voorzieningen voor aanleggen en voor het produktieproces moeten onder andere machines, grondstoffen en onderdelen ingevoerd worden. Daarvoor wordt een beroep gedaan op de deviezenvoorraad van het land.

Natuurlijk zijn er niet alleen nadelige verbanden aan vestigingen van transnationale ondernemingen in Derde-Wereldlanden. Zij zorgen immers ook voor werkgelegenheid, investeringen, overdracht van technologie, belastingsvoordelen en deviezen. Maar de voordelen zouden veel groter kunnen zijn dan nu het geval is. Sommigen vragen zich af of er per saldo überhaupt wel sprake is van voordelen.

Ontwikkelingen in de wereld-economie zoals geschetst, zijn voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor de schuldenkrisis. Maar ook de regering van ontwikkelingslanden gaan niet vrijuit. Door onproductieve en inefficiënte bestedingen, zoals olieimporten, prestige-projecten, voedselimporten — het was goedkoper Amerikaans en Europees graan te importeren dan de eigen voedselproductie te stimuleren — en voedselsubsidies, importen van luksegoederen om het hoge konsumptienivo van de nationale elites te handhaven, en natuurlijk wapenaankopen, ging veel geleend geld verloren. Daarbij komt nog de kapitaalvlucht. De elite in veel Derde Wereldlanden heeft tientallen miljarden dollars op Zwitserse en Amerikaanse bankrekeningen staan. De internationale kredietverschaffing bevordert deze kapitaalvlucht. Rijke

Mexikanen kunnen immers alleen in eigen land hun peso's inwisselen tegen dollars. Die kunnen ze vervolgens in het buitenland op een bank zetten.

Het gros van het geleende geld kwam dus toe aan de regeringsleiders die onder één hoede speelden met de banken en het bedrijfsleven in het Westen. Nu zijn het wel de gewone mensen die het gelag moeten betalen. Het IMF stelt namelijk bepaalde voorwaarden aan de kwijtschelding van schuld, voorwaarden die te beperkt monetair-economisch zijn en nauwelijks rekening houden met sociale aspecten. Wel wordt er in extreme gevallen naar verwezen bij het opschorten van hulp of kredieten (Zaire, Cuba, Irak). Dit alles heeft als gevolg dat er flink gesnoeid wordt in de gezondheidszorg, het onderwijs, traditionele besparingsposten. 11.11.11. pleit dan ook voor volledige kwijtschelding van de schulden.

Naar de regering toe eist 11.11.11. volledige kwijtschelding van de schuld van de minst ontwikkelde landen. Voor de andere lage inkomenslanden met zware schuld moeten de Trinidad-voorwaarden worden toegepast (2/3 kwijtschelding en uitstel voor het resterende 1/3). Daarbij wordt gevraagd dat de regering met de private banken zou onderhandelen over een gelijkwaardige inspanning tegenover de minst ontwikkelde landen en dat nieuwe kredieten in de toekomst op hun ontwikkelingswaarde zouden worden getoetst.

De uitvoering hiervan moet gefinancierd worden met bijkomende middelen en niet met de bestaande be-

De Gulden Griffioen

Taverne - Restaurant - Feestzaal

J. Vanderstappen - Gebruiks

Kardinaal Mercierlaan 55

3001 Heverlee

016/22.29.80

Van dinsdag tot vrijdag verzorgde dagschotel met uitsluitend natuurlijke producten.

Speciale voorwaarden voor groepen.

Bel ons voor uw feestjes. U staat versteld van onze speciale voorwaarden.

advertentie

Jacques Laudy, vergeten strip-pionier

De laatste der romantiekers?

Jacques Laudy is zonder meer een belangrijke figuur in de geschiedenis van het Belgische stripverhaal. Hoewel hij een van die pioniers was die mee aan de wieg stond van het weekblad *Kuifje* en het publiek zijn feerieke, sprookjesachtige verhaaltjes naar waarde wist te schatten, kreeg hij vanwege de desinteresse van de uitgeverers nooit de waardering die hij verdiende.

Het heeft zelfs tot midden jaren '70 geduurd vooraleer er werk van Laudy in albumvorm verscheen, en dat was dan nog een bibliofiele uitgave, in beperkte oplage. En hoewel Laudy's oeuvre nog steeds niet beschikbaar is voor het grote publiek — de weinige (bibliofiele) publicaties circuleren enkel in verzamelaarskringen, voor veel geld dus — brengt het Belgisch Centrum voor het Beeldverhaal (BCB) tot eind oktober uitgebreid hulde aan deze vergeten strippionier.

Jacques Laudy (1907) behoort tot een geslacht kunstschilders en is zelf in eerste instantie steeds schilder gebleven. Aan de Akademie raakt hij voor het leven bevriend met Jacques Van Melkebeke, en via hem leert hij ene Edgar Pierre Jacobs kennen, ontwerper van etalages en 's avonds operazanger. Aldus vormt zich een onafscheidelijk trio, dat steeds een belangrijke invloed zal uitoefenen op elkaars carrière.

Fas in 1940 zet Laudy zijn eerste stappen in de stripwereld: bij het weekblad *Bravo* zorgt hij voor illustraties bij sprookjes en verhaaltjes. Hij loodst er ook Jacobs binnen, die debuteert met zijn bekende *U-Straal*. Voor de hoofdpersonages van dit verhaal inspireert Jacobs zich op het uiterlijk van zijn 2 vrienden, iets wat hij enkele jaren later nog eens overdoet in zijn legendarische reeks Blake (Laudy) en Mortimer (Van Melkebeke).

In 1946 behoort Laudy met Hergé (Kuifje), Jacobs (Blake & Mortimer) en Cuvelier (Corentin) tot het kwartet groten die mee het weekblad *Kuifje*

lanceren, met Van Melkebeke als hoofdredakteur. Meestal staat deze in voor Laudy's scenario's, hoewel dit nooit vermeld wordt in het weekblad. Als voornamelijk medewerker aan de door de Duitsers opgeëiste Brusselse krant *Le Soir* is hij immers op de 'zwarte lijst' beland en houdt zich liever op de achtergrond.

In '44 tekent Laudy voor *Bravo* zijn eerste 'echte' strips. Bij *Kuifje* doet hij ook nog wel illustraties, maar werkt vooral aan vervolgverhalen: enerzijds enkele avonturen met historische inslag zoals "De Legende van de vier Heemskinderen" — tot viermaal toe verplicht artistiek directeur Hergé hem hierbij zijn stijl aan te passen —, "Rob Roy" (naar Walter Scott) en "David Balfour" (naar R. L. Stevenson), anderzijds een reeks humoristische, sprookjesachtige verhalen rond het olijke duo Hassan en Kaddoer (zie ook onder).

"David Balfour" (1952) is een mijlpaal in de Belgische stripgeschiedenis. Niet alleen kleurt Laudy zijn platen rechtstreeks in (tot op heden gebeurt

dit dikwijls op een aparte film), bovendien combineert hij verschillende technieken (akwarel, potlood en inkt) binnen één plaat. Hij is echter zo ongetoed over de weergave in *Kuifje* dat hij kapt met de strip. Ondanks de verbeterde druktechniek (of is er te weinig zorg aan besteed?) steekt zelfs het album uit '80 schril af tegen de kleuren van het origineel, waarvan momenteel enkele platen te bewonderen zijn in het BCB. Overigens wordt "David Balfour" in het algemeen beschouwd als Laudy's meesterwerk. Wat betreft de tekeningen zelf is daar zeker veel aan, het verhaal echter ramelt aan alle kanten. Het scenario, of eksakter: de adaptatie, van de toen 17-jarige Yves Duval is veel te ongelijkmatig en zou vandaag de dag ongenadig de grond ingeboord worden. In de jaren '50 waren strips evenwel nog voornamelijk een weekbladverschijnsel; vervolgverhalen werden gepubliceerd a rato van 1 of 2 wekelijkse pagina's, zodat men ook minder snel struikelde over een onevenwichtig scenario. Tegenwoordig is de stripreader natuurlijk veel meer gewoon en uiterst verwend, maar wie niet uitsluitend meesterwerken verlangt die moeiteeloos generatie na generatie overleven, en de zwakheden van veel ouder stripwerk compenseert met een gezonde vleug nostalgje, kan ongetwijfeld nog steeds genieten van de charmes van dat werk.

Oorspronkelijk combineert Laudy zijn voorliefde voor zowel het historische als het fantastische in het illustreren of 'verstrippen' van legendes. Ook zijn fascinatie voor Schotland en de Highlands komen regelmatig aan bod. Later scheidt hij *Hassan & Kaddoer*, een schoolvoorbeeld van een klassiek, humoristisch stripduo: Hassan de brains, Kaddoer de impulsieve dikkerd die steevast de klappen krijgt. Laudy situeert hen in Bagdad en gebruikt een ietwat naïeve stijl: de combinatie met zijn prachtige wa-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1. Zangvogeltje 2. Vulkan — Roomkleur 3. Voorzetsel — Nachtgewaad voor kinderen 4. 100 milligram — European — Voorzetsel 5. Volledige — Onaantrekkelijk meisje 6. Aantrekkelijk meisje — Grondsoort 7. Troefnegen — Onwrikbaar — Muzieknoot 8. Kledingstuk — Bestaansreden 9. Brabantse gemeente — Metaal 10. Resultaat van een samenspel van krachten of invloeden.

Vertikaal — 1. Persoon die geschikte medewerkers zoekt 2. Verdieping — Verrijke zonder inspanning 3. Europese rivier — Fraaie, witte bloemen 4. Havenonderdeel — Mager, flets — Rauw, ongezoeten 5. Een edelgas — Elektrische component 6. Afwijking — Verorberde 7. Recipiënt — Stiefzoon van Thor — Zangnoot 8. Onderzocht — Ster 9. Vogel — Engels Nobelprijswinnaar literatuur 10. Standje.

terverfcoloriet resulteert in een feerieke, poëtische sfeer, waarin Hassan en Kaddoer de meest fantastische avonturen beleven. Vooral in hun vroegste belevenissen lijkt Duizend-en-een-Nacht nooit ver weg.

In 1960 maakt Laudy nog een kortstondige 'come-back' met enkele Hassan en Kaddoer-verhalen: 2 in *Kuifje* en een in *Zonneland*. Het blijkt een slag in het water, en hij keert de strip definitief de rug toe om zich enkel nog bezig te houden met zijn geliefde schilderwerk.

Naar verluidt wordt Laudy nog steeds niet graag herinnerd aan die periode uit zijn leven, die hij als een enorme vergissing bestempelt, en

voelt hij zich bedrogen. Hoewel Laudy zijn stripprofiel al 30 jaar afgesloten heeft, beschouwt de huidige generatie tekenaars hem niettemin als haar ouderdomsdeken. De tentoonstelling in het BCB geeft een goed beeld van zijn oeuvre. Niet alleen zijn stripwerk komt aan bod, maar ook een uitgebreide selectie schilderijen: landschappen, stillevens en portretten. Vooral in deze laatste discipline blijkt Laudy heel getalenteerd. Alleszins een kenismaking waard.

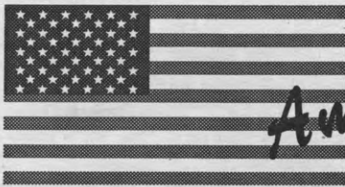
Michel Kempeneers

BCB, Zandstraat 20 te Brussel (vlakbij Brussel Centraal). Dagelijks open van 10 tot 18 u, behalve op maandag.

VLAAMS RECHTSGENOOTSCAP

organiseert

American Election Night '92

dinsdag 3 november
rechtsfakulteit de valk

deuren 17.30 u
aanvang 18.30 u
inkom 100/150

m.m.v. the american-european friendship foundation

Amerikaanse verkiezingsfeer verzekerd tot in de vroege uren met:

- Intern video-circuit met reuzeschermen
- Gadgets
- Live-optredens
- Plaatselijke verkiezingen (Bush - Clinton - Perot)
- Aanwezigheidstombola

Presentatie Ingrid de Putter (VTM)

Rechtstreekse VTM-satellietverbinding en videoconferentie Leuven - Washington
Doorlopende conferenties, debatten met talrijke nationale en internationale prominenten.

Gasten o.a.: VS-ambassadeur B. Gelb, W. Martens, W. De Clerck, M. Eyskens, L. Tindemans, Prof. Versteegen, Prof. A. Alen, Prof. Van Accoleyen, A. Leysen, R. Leuschel, L. Neels, L. De Clerck, R. Denolf, Gen. Bouvin, ...

advertentie

Sinjaal

Kiezen tussen Bismarck en Beveridge?

Vandaag wil men de sociale zekerheid vooral hervormen vanuit kommunautaire of financiële motieven. Meestal gaat men eraan voorbij dat de voorgestelde wijzigingen tegelijk het stelsel in een nieuwe richting duwen: er wordt steeds gekozen voor selectievere in plaats van universele toelagen. Zo'n keuze veronderstelt eigenlijk een belangrijk maatschappelijk debat omtrent het wezen van de sociale zekerheid, en niet enkel over haar budget.

Na de Tweede Wereldoorlog werd de bouw van de sociale zekerheid in België gebruikt als het centrale instrument voor de sociale pacificatie. Slechts door — letterlijk — een maatschappelijke zekerheid voor allen te creëren werd grote sociale onrust voorkomen. Niet zonder reden benadrukt de socioloog Herman Deleecq de centrale plaats van de sociale zekerheid in onze maatschappij: "Zij is de bestaanszekerheidsverschaffende instelling bij uitstap van onze samenleving en behoort sociaal, economisch, politiek en cultureel tot de eigen bestaansvorm ervan".

Terwijl er een ruime maatschappelijke consensus was over de wenselijkheid van een sociale zekerheid, bestonden er ernstige meningsverschillen over haar praktische organisatie. In de meeste West-Europese landen hanteert men het model van de beruchte Bismarck, dat in het negentiende eeuwse Pruisen was ontwikkeld. In dat Bismarck-stelsel, dat behalve in België ondermeer ook toegepast wordt in Frankrijk, Italië, Luxemburg en Duitsland, aan de residuële visie overheersend. Sociale voorzieningen zijn van bijkomend belang, en in de eerste plaats moeten de basisinstellingen van de samenleving (familie, het economisch stelsel,...) de nood aan sociale hulp opvangen. Slechts nadien is er staatssteun, en dan verloopt die nog meestal via 'derden', zoals vakbonden of mutualiteiten.

Avondland

Hieraast staat het model van Beveridge, dat gevolgd wordt in Skandinavië, soms in Nederland en, tot vóór Thatcher, in Groot-Brittannië. 'Beveridgianen' opteren voor een uniforme basisbescherming voor de hele bevolking. Dat veronderstelt een uitgewerkt stelsel van forfaitaire minimumuitkeringen die niet afhankelijk zijn van het inkomen van de begunstigde. Het beste voorbeeld hiervan is het kollektieve kindergeld. Deze opvatting gaat uit van een institutionele visie: sociale zekerheid wordt niet in de eerste plaats beschouwd als het ultieme vangnet. Men wil integendeel de voorzieningen uitbouwen tot een volwaardige eerste-lijnsinstelling, die door enkelingen en gezinnen kan gebruikt worden om hun sociale noden te verhelpen.

Deze beide opvattingen hebben belangrijke ideologische implicaties: ze brengen immers een andere kijk op zowel de overheid als de werking van het economisch systeem. 'Residuëlen' zijn voorstander van zo min mogelijk overheidstussenkomsten. Slechts indien de bestaansmiddelen onder een extreem minimum terechtkomen, of indien een bepaalde armoede de rest van de samenleving in het gedrang brengt, mag de overheid optreden. Volgens 'institutionalisten' is het de plicht van de overheid om een actief sociaal beleid te voeren. Aan iedereen moeten gelijke kansen geboden worden om 'goed te leven'. Bovendien moet de overheid verhinderen dat te grote verschillen in levensstandaard ontstaan.

Vandaar ook dat voorstanders van beide visies grondig van mening verschillen wat hun waarderung voor de vrije markt betreft. 'Residuëlen' vinden dat het mechanisme van de vrije markteconomie de meest efficiënte en meest billijke verdeling van de welvaart garandeert, en dat steeds in relatie met de geleverde prestatie — vandaar dat zij de vrije markt ook het meest rechtvaardige systeem vinden. Volgens de 'institutionalisten' daarent-

gen zijn een groot aantal onrechtvaardigheden inherent aan die vrije markt. Bovendien is dit stelsel ook behoorlijk inefficiënt. Zij vinden dus dat er steeds een door de overheid geleide herverdeling van beschikbare goederen moet zijn, een verdeling die moet plaatsvinden in functie van behoeften.

Die 'institutionele' visie heeft in België vooral tegen het einde van de jaren zestig opgang gemaakt. In 1969 werd bijvoorbeeld het gewaarborgd minimuminkomen voor pensioenreder van kracht, een bedrag dat toen vastgesteld werd op 30.000 frank per jaar. In 1974 werd dat uitgebreid met de wet op het bestaansminimum: iedere Belg heeft het afdwingbaar recht op voldoende geld om een menswaardig leven te leiden.

Toen de oliecrisis steeds meer escaleerde, tot het in het begin van de jaren tachtig West-Europa in een diepe algemene crisis dompelde, was er van die oorspronkelijke guelheid niet meer veel te merken. Vooral vanuit de hoogste inkomensgroepen — die (teoretisch) via hun hogere belastingen en afdrachten de sociale zekerheid in verhouding ook het meest financieren — werd striemende kritiek geuit. Zo publiceerde het toonaangevende 'Bulletin van de Generale Raad' in '84 een bijdrage met de patetische titel 'De ondergang van het avondland'. Hierin kregen de zogenaamde tot royale stelsels van sociale zekerheid het verwijt dat zij een van de voornaamste oorzaken waren van "de ziekte van Europa". Kortom, er ontstond een belangrijke maatschappelijke stroming die pleitte voor minder sociale zekerheid, voor selectievere steun aan duidelijker omschreven noden.

Myte

Het is in die politieke konstellatie dat de theorieën van de Antwerps-Leuvenese socioloog Herman Deleecq (CVP) opgang maakten. Zijn visie geldt momenteel zowat als de algemeen aanvaarde sociale filosofie van de kristendemokratie. Samen met enkele mede-werkers uit het Centrum voor Sociaal Beleid van de Ufsia schreef hij omstreeks '80 enkele monografieën over deze problematiek, waarvan 'Het Matteuseffect' (1983) tot dusver de meeste bekendheid genoot. In de inleiding van een eerder werk, 'De sociale zekerheid tussen droom en daad', bekent Herman Deleecq zich tot de residuele visie. Hij is "van oordeel dat de doelstelling van de sociale zekerheid eerst kan bereikt worden door voor iedereen werkgelegenheid te voorzien en er voor te zorgen dat de tewerkstelling kan bereikt worden en voldoende inkomen oplevert." Met andere woorden: door de markt te stimuleren.

Vervolgens ging Deleecq uit van een "noodzakelijke rationalisatie" en "de inkrimping van het totale volume" — dat waren meteen politieke aspiraties van zijn werk, geen wetenschappelijke. Het inperken van het totale volume van sociale zekerheid wijst er immers op dat hij ideologisch bepaalde prioriteiten stelde: hij weigerde bijvoorbeeld oplossingen te zoeken in het verhogen van bepaalde bijdragen, dan zou het totale volume immers stijgen.

Tenslotte gaf Deleecq de sociale zekerheid een haast eksklusieve opdracht mee. Naast de functionele doelstelling van sociale zekerheid (studie-beurzen moeten studiekosten betalen, ziekteverzekering moet onkosten bij ziekte dekken, kindergelden moeten de ekstra kosten van de kindertijd ledigen, en dergelijke evidenties) defi-

niert Deleecq 'het creëren van gelijkheid via herverdeling' als een van de belangrijkste doelstellingen. Als een stelsel van sociale zekerheid goed werkt, zou er een geldstroom moeten plaatsvinden van rijk naar arm. Het team van Deleecq konkludeerde dat dit niet gebeurde. Er bleek dat heel wat sociale gelden naar de midden-categorieën gingen, terwijl de allerarmsten vaak in de kou bleven staan.

Daarom kreeg het hele systeem een onvoldoende. Deleecq pleitte voor de afbouw van de kollektieve voorzieningen en voor meer aandacht voor selectieve, individuele toelagen. Het hoeft geen betoog dat besparende politieke deze visie toelichtten. Ook bij de toenmalige liberale koalitiepartner kon Deleecq op monkelende instemming rekenen. De kollektieve staatsinterventies zouden in belangrijke mate teruggedrongen worden. Sindsdien heeft een bepaalde pers haar ultieme best gedaan om van dat matteuseffect een heus begrip te maken.

Deleecq kreeg echter vrij fundamentele tegenwind van de Leuvenese econoom Frans Spinnewyn. In 'Solidariteit in crisis' (1985) nam de sociaal-demokraat Spinnewyn een strategisch verstandig standpunt in. Hij toonde namelijk vrij overtuigend aan dat solidariteit (de 'socialistische' visie) en eigenbelang (de 'liberale' visie) niet per definitie tegenstrijdig zijn. Spinnewyn erkende dat solidariteit aan de rijkere een grotere financiële verantwoordelijkheid geeft voor het oplossen van de problemen van de armen.

Bovendien maakte Spinnewyn goed komaf met de myte van het matteuseffect: "zels indien rijk in grotere mate dan arm van overheidsdiensten geniet, dan volgt hieruit niet dat de ongelijkheid vergroot." Voor "geen enkele", zo stelt Spinnewyn, "van de door Deleecq onderzochte gevallen is dit waar. (...) Hij constateert dan ook "wel degelijk een herverdeling van arm naar rijk, in tegenstelling tot wat een onbedachte interpretatie van het matteuseffect laat vermoeden." Spinnewyn erkent natuurlijk wel de bemerking van Deleecq dat een grotere participatie van de lagere inkomensklassen in kollektieve goederen de gelijkheid nog meer zou vergroten. Zo zou een aanpassing van de sociale zekerheid er kunnen uitzien, althans indien men wil hervormen vanuit democratisch oogpunt. En dat is vandaag niet altijd het geval.

Walter Pauli
Gert Verschraegen

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 3,5 regels van 68 aanlagen (spaties inbegrepen); dat komt overeen met ± 1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Betogen

vervolg van pag. 1

wel is. Een project van ongeveer 4.6 miljoen frank voor het huren van een 60-tal kamers in de Groenveld-residenties werd achter de rug van de studenten toegezegd. In Acco wordt de studenteninspraak in vraag gesteld en in Alma reageerde de directie op een vraag van de studenten om de plasticen frietbakjes te vervangen met het toelaten van een cola-kampagne met plastic-colabekers en het invoeren van plastic groentebordjes.

Sociale Raad besloot enkele weken terug dan ook een beweging te organiseren voor een 'daadwerkelijk streven naar kosteloos onderwijs' en voor 'dekretele garanties voor reële studenteninspraak op alle niveaus' (artikel 43 en 62 van het nieuwe dekreet). De platformtekst voor deze betoging is medeontwikkeld door de Vlus (Vlaamse universiteitsstudenten) en in die zin kan men spreken van een Vlaams signaal naar onze raad en de ekkuteitie.

Om deze betoging te promoten werden de lopers tijdens de 24 uren-loop voorzien van slogans van Sociale Raad. Alle kringen bleken met deze

aktie goed mee te werken. Daarnaast werden er langs het parkoers en aan Alma 2 en 3 spandoeken aangebracht met slogans voor een kosteloos onderwijs en voor meer studenteninspraak. De voorzitter van Sociale Raad deed daarnaast ook een oproep aan alle studenten om aan de betoging deel te nemen. Studio Brussel interviewde een vrijgestelde van Sociale Raad en hield vrijdagmiddag zelfs een discussieronde waarbij ze hun luisteraars aan het woord lieten rond de vraag in hoeverre onderwijs kosteloos moet zijn. Drie vierde van de luisteraars kwamen op voor gratis onderwijs.

Oorspronkelijk zou het onderwijsdecreet en zijn aanpassingen op 28 oktober op de ekkuteitie besproken worden. Intussen is dit al met een week uitgesteld. Meteen hebben de studenten wat meer tijd om hun standpunt te laten horen.

Sarah Bracke
Pieter Vandekerckhove
Dinsdag 27 oktober om 19.30u organiseert de Leuvense studentenbeweging samen met de overkoepeling van de Vlaamse Universiteitsstudenten een betoging te Leuven. We verzamelen op de Oude Markt.

daadwerkelijk streven naar
KOSTELOOS ONDERWIJS

dekretele garanties voor
**REËLE
STUDENTENINSPRAAK**

BETOGING

Dinsdag 27 oktober
19.30 uur Oude Markt

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
☎ Fax 016/22.04.66

Jaargang 19
nr. 6
26 oktober 1992

Ver. uitg. Ria Vandermaesen
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofredactie:
Steven Van Garsse
Redaktiesekretaris:
Ria Vandermaesen
Redakteur: Karel De Weerdtr,
Patrick Staudt, Pieter Vandekerckhove
Doka: Roel Boonen, Rudi Deroo,
Karel De Weerdtr, Dieter Telemans, Rob Stevens
Tekeningen: Nix

Layout en vormgeving: Stef Jansen, Walter Pauli, Patrick Staudt, Ria Vandermaesen, Joris Van Garsse, Steven Van Garsse
Medewerkers: Peter-Jan Bogaert, Sarah Bracke, Petra Cock, Tom Dams, Filip De Keukeleire, Frederik Depoorter, Karel De Pooter, Kris Jacobs, Michel Kempeneers, Stef Jansen, Jeroen Overstyns, Walter Pauli, Jeroen Vandaele, Maud Vermeire, Gert Verschraegen

Eindredactie:
Karen De Pooter, Patrick Staudt

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (22.04.66)
Drukkerij Rotatyp Brussel
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250 fr.; niet-studenten: 350 fr.; buitenland 600 fr.; steun vanaf 1000 fr.; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas ten laatste vrijdag voor verschijnen om 18.00 uur op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00u

Apple Education Centre

COMED LEUVEN

Back to school ?

SPECTACULAIRE PRIJZEN

Macintosh Classic II 2/40
40.900,- fr. incl. B.T.W.

Macintosh LC 4/40 + RGB 12"
54.900,- fr. incl. B.T.W.

H. Hooverplein 24, B - 3000 Leuven
Tel. 016/29.21.50, Fax. 016/29.31.50

advertentie

Didi de Paris! over zijn 'diskmagazine' en (vooral) over zichzelf

"Ik ben in feite een soort Verhofstadt"

"Postmodernisme is dikke shit: kritiek en cynisme zonder een alternatief te bieden, dat is niet aan mij besteed." (foto Dieter Telemans)

Punkdichter, pitbullterriër der Vlaamse letteren, oligofreen. Didi de Paris! krijgt al even veel adjektieven naar het hoofd geslingerd als hij er zelf maar al te graag uitdeelt. Nu is hij ook nog hoofdredakteur van een nieuw viermaandelijks kultureel magazine: Brain Drain.

Een kultureel en literair magazine op diskette. Deze op het eerste zicht ongewone combinatie bestaat reeds enkele maanden ook in België. Wanneer je een — liefst PC DOS compatibele — computer hebt, kan je voortaan voor je scherm gaan zitten om pakweg Brusselmans, Ducal, Lanoye of Berckmans te lezen. Maar Brain Drain wil vooral ook mindere goden aan bod laten komen, uit onze kontreien en daarbuiten. Anderzijds ziet de redactie er op toe zich niet te beperken tot 'belletrie': naast volledige toneelstukken, poëzie en proza komen ook eerder zakelijke essays, van bijvoorbeeld Gust De Meyer (KU Leuven), Rudi Laermans (KU Leuven), Jan Landuyt of Frank Hellemans voor in Brain Drain. De meest diverse tema's worden hierbij aangemeden: van de taalopvattingen van Geerts en Paardekoper tot subkultureel gedrag.

Badwater

Maar dat het jongste schepsel van Didi de Paris! en Jan Moens voorlopig nog gebukt gaat onder (kinder?)ziektes mag duidelijk zijn. Zo laat het ene stukje al heel wat meer talent en kwaliteit doorschemeren dan het andere. En ook wat de inhoud betreft zijn de verschillende artikels nogal hybride en vaak onderling contradictorisch. De om en bij de duizend computerpagina's die per dubbelnummer beschikbaar zijn, maken een dergelijke diversificering van de bijdragen mogelijk, maar gaan tegelijkertijd in tegen een glasheldere profilering van het nieuwe 'blad'. Daarenboven is een derde van de artikels gerecykleerd, dit wil zeggen elders en vroeger reeds verschenen. Zo gebeurt het dat ze nogal vaak gedateerd zijn. Literatuur op computer is daarenboven niet altijd praktisch: gezellig met je peesceetje in bed kruipen om wat te lezen zit er niet in. Bovendien kan de vraag naar het democratische van dergelijk product niet uit de weg gegaan worden. Hoewel computers de laatste jaren steeds goedkoper worden, blijft dergelijke apparatuur niet voor iedereen betaalbaar. We willen echter het kind niet met het badwater wegspoelen en vroegen Didi de Paris! — een naam die hij trouwens heeft overgehouden aan een trip — om tekst en uitleg.

Veto: In hoeverre spelen uw opvattingen de inhoud van Brain Drain?

de Paris!: «Ik stel geen a priori eisen van hoe literatuur er moet uitzien. Ik ben ook niet bezig met een nieuw blad met jonge mensen. Als ik ergens een hekel aan heb zijn het 'jonge mensen'. Dat is een van die fake mythes. Ik ken mensen van zeventig die veel jonger zijn dan twintigers.»

«Ik stel ook geen eisen met betrekking tot een norm. In feite zijn er maar twee restricties. Ten eerste laat ik bepaalde vormen van pornografie niet toe wanneer ze de privacy van mensen kunnen bedreigen. En ten tweede komen ook fascistische, nazistische en Vlaamse Blok-achtige toestanden er niet in.»

Veto: Het gevaar bestaat dat uw magazine door een gebrek aan criteria aan profiel verliest, geen lijn of denkrichting meer heeft. Hoe gaat u te werk?

de Paris!: «Ik verkies vooral niet pamflettair te werk te gaan. Ik werk namelijk volgens klusters. Zo is het eerste nummer gewijd aan het kultureel leven in Vlaanderen. Men vindt er de sociolinguïst Kas Deprez die van leer trekt tegen de bestaande kijk (van Geerts en Paardekoper, nvdr) op het Nederlands in Vlaanderen. Rudi Laermans heeft het over het provincialisme in de Vlaamse kunstwereld.»

Twijfelgevallen

«De samenstelling van een nummer gebeurt eigenlijk à l'improviste, naargelang het thema dat ik in mijn hoofd heb. Als ik bijvoorbeeld voor het eerste nummer een staalkaart maak van wat er leeft in Vlaanderen dan probeer ik daarbij iets ruimer te gaan dan de anderen. Maar de 'Brakke Hond' bijvoorbeeld, komt wel in de buurt van mijn idee van het ideale maagazine. Ik mik bovendien op 'twijfelgevallen'. Dit zijn gevallen waarvan heel veel redacties afstand zouden doen omdat ze niet binnen hun strakke concept passen. Bij mij komen moeilikere en meer experimentele stukken er wel in. Ik wil dus alles mengen: jong en oud, niet alleen de marge maar ook de mainstream.»

Veto: Mengten zegt u: een typisch postmodern procédé?

de Paris!: «Postmodernisme is dikke shit: kritiek en cynisme zonder een alternatief te bieden, dat is niet aan mij besteed. Zo'n houding ontardt

in defaitisme. Zo van 'sociaal engagement? Maar zet u neer, dat is al honderd keer gezegd. Homofilie? Maar Tom (Lanoye, nvdr) toch, dat heeft Reve al veel beter gedaan voor u.' Kortom, ik geloof in experiment en engagement. Ik wil mengen om de klekmentaliteit te ondergraven. Over het algemeen zijn tijdschriften incestueuze groepjes die er alle baat bij zouden hebben open te staan voor meer. Ik zou het verzuiling noemen. En ik ben een soort Verhofstadt.»

Misogyn

Veto: Door die verscheidenheid zijn tegenstellingen tussen de verschillende artikels van uw blad onvermijdelijk. Daar heeft u geen problemen mee?

de Paris!: «Ik heb geen problemen om populaire en zogenaamd 'hoge' cultuur of Apollonische en Dionysische cultuur in één blad te stoppen. Sommigen reageren daar echter zeer kinderachtig op, door bijvoorbeeld te stellen dat ze niet in hetzelfde tijdschrift willen dan een andere schrijver. Dat noem ik de 'foraapennentaliteit'. Al wat naar provincialisme ruikt, weer ik. Hier in Vlaanderen is elke nieuwe wind slechts een scheet in een fles. Ik heb niet alleen een hekel aan de jeugd en aan studenten, maar ook aan Vlaanderen.»

Veto: Mensen als Laermans of Hellemans zijn nu toch niet echt nieuwe winden?

de Paris!: «Een jaar of twee geleden heeft de 'Nieuwe Maand' een enquête gehouden met de titel 'Qui a le pouvoir intellectuel en Flandre?'. Ik heb Laermans ingevuld, die ik een van de belangrijkste denkers vind. Want wat hebben we hier in Vlaanderen? Kruihof? En voor de rest? Ik ga hier echter van niemand het proces maken. Ik doe niet mee aan dat provincialistisch gezeik. Het enige wat mij interesseert is artistieke integriteit. Daarom hoef ik niet akkoord te gaan met wat anderen zeggen. Soms gaat het echter te ver. Erik Vloeberghs heb ik bijvoorbeeld geweigerd in het tweede nummer. Hij had een ronduit fascistisch stuk geschreven: misogyn toet met. In zijn stuk voor het eerste nummer voelde je de humor nog.»

Veto: U zegt neen aan de engheld van het provincialisme, maar anderzijds komen bepaalde teksten, en niet in het minst de uwe, nogal esoterisch over. U lijkt vooral voor uzelf te schrijven: van engheld gesproken.

de Paris!: «Roland Barthes heeft het over 'le plaisir': schrijven is voor mij inderdaad een van de enige dingen waar ik plezier aan beleef. En dat ik hermetisch zou zijn? Tot daar. Tom Lanoye

schrijft mijns inziens daarentegen iets te populistisch, hoewel hij heel wat *métier* heeft en goed schrijft. Daartegenover staat wat ik doe: dat is meer voor freaks, maar daarom nog niet voor een beperkte kring. Eerder voor mensen met een zelfde ingesteldheid, dat geef ik toe.»

Veto: Als u direct een voorkennis veronderstelt bij uw lezers schiet u uw doel voorbij, namelijk meer mensen in contact brengen met bepaalde cultuurvormen. Enkele meer informatieve teksten, zoals die van Landuyt, zouden niet misstaan.

de Paris!: «Zonder die informatie zijn we nog niet elitair. Of het nu om toegankelijke kunst gaat of om minder toegankelijke, het belangrijkste blijft dat je ervan kan genieten met een soort kinderlijke onbevangingheid. En, nogmaals, er mogen tegenstellingen steken in dat waarvoor men openstaat. Freud spreekt van Eros en Thanatos: het leven is een kontradiktie. Het belangrijkste is amusement. Je moet vrij van kunst genieten en je niet zomaar laten leiden door recensenten. Die zouden trouwens eens gerecenseerd mogen worden. Dus als je graag Batman ziet, ga dan gewoon kijken naar die film.»

Water

Veto: Amusement ligt dicht bij entertainment. Kunnen kunst en commercie voor u samengaan?

de Paris!: «Ik wil niet meedoen met diegenen die denken dat je met literatuur in Vlaanderen je boterham niet kan verdienen. In Amerika is de underground wel zeer goed georganiseerd wat betreft financiën. Hier zijn ikzelf en Tom Lanoye de eersten geweest die geld vroegen voor onze optredens. Vroeger mocht de plaatselijke dichter gratis drinken als hij in het dorpskafé zijn tien gedichtjes kwam uitspuwen. Een artiest moet serieus betaald worden, maar hij moet er wel iets voor doen. Je moet kunnen bewijzen dat je integer bent. Wil Herman Brusselms het hoofd boven water houden, dan moet hij uitverkopen. Zelf speel ik ook in op de media, wat bewijst dat ik helemaal niet elitair ben, dat ik mij niet isoleer. Maar daarbij mag je nooit platvloers worden.»

Veto: Waarom kiest u voor de diskette als medium?

de Paris!: «Dat is een andere manier van verruiming. Het was de bedoeling twee dingen bij elkaar te plaatsen die normaal als water en vuur worden beschouwd: de zogenaamde belletrie en het klootjesvolk dat op computers speelt. Ik wil daarmee niemand shockeren, maar het is gewoon een feit dat de computer fantastisch is. Hij moet ingeburgerd worden want je kan er veel sneller mee werken. Moest ik kunnen, dan zou ik me rechtstreeks aansluiten op de computer: een soort cyberspace. Ik ben trouwens bezig met 'virtual realities', computersimulaties van werkelijk bestaande dingen. Ik dwep met techniek, niet uit neofuturistische overwegingen, maar vanuit een soort marxisme: 'mensen wees er toch bij!'. Techniek is immers in ze heel positief. Zo besef je dat het alleen slecht is door het niet denkbeeldige Big Brother-gevaar. Je moet er intelligent-kritisch mee omgaan.»

«De combinatie computer-literatuur was een eigen Aha-Erlebnis, samen met Jan Moens (verantwoordelijke uitgever, nvdr) Jan Moens gebruikte beroepshalve BBS, een zakelijke databank waar je berichten kan op achterlaten. Wij waren van oordeel dat dergelijk procedé moest kunnen worden gekombineerd met kunst.»

Veto: De goede intenties zijn er wel om met techniek om te gaan. Voorlopig komt er echter nog niet veel van in huis. Grafisch stelt Brain Drain nog niet veel voor.

de Paris!: «Het tweede nummer is nu maar een heel bescheiden aanzet tot gebruik van beweging en geluid. Maar er is toch reeds een groot verschil tussen het eerste en het tweede nummer. Die vooruitgang zal nog groter worden in de volgende nummers. Binnen vijf jaar zal Brain Drain zeker uitgegroeid zijn tot een schitterend tijdschrift.»

Veto: Waarom een vzw-structuur? Is het de bedoeling aan literair liefdaagheidswerk te doen?

de Paris!: «Als artiest kan je hier anders niet aan de bak komen. Een artiest heeft hier geen enkel sociaal statuut. Zonder de vzw-structuur hadden ze mij al lang gepluimd. Ik sta trouwens aan de dop. Brain Drain kan je in feite beschouwen als een heel dure hobby. Weckx smijt met miljoenen naar 'I Fiaminghi'. Wat stelt het kultureelbeleid hier eigenlijk voor. Een modale voetbalploeg uit tweede provinciale trekt meer geld aan dan de hele literaire wereld samen.»

Jeroen Vandaele
Frederik Depoortere